

AUGLÝSING

um alþjóðasamning um erfðaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði.

Hinn 7. ágúst 2007 var aðalframkvæmdastjóra Matvæla- og landbúnaðarstofnunar Sameinuðu þjóðanna afhent aðildarskjal Íslands vegna alþjóðasamnings um erfðaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði sem gerður var í Róm 3. nóvember 2001. Samningurinn öðlaðist gildi gagnvart Íslandi 5. nóvember 2007.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytinu, 7. desember 2022.

F. h. r.
Martin Eyjólfsson.

Anna Jóhannsdóttir.

Fylgiskjal.**ALÞJÓÐASAMNINGUR
UM ERFÐAAUÐLINDIR PLANTNA
Í MATVÆLAFRAMLEIÐSLU OG LANDBÚNAÐI****FORMÁLSORÐ****Samningsaðilar,**

sem eru sannfærðir um sérstakt eðli erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, séreiginleika þeirra og viðfangsefni þeim tengd sem þarfnast sérlausna,

sem eru uggandi sakir þess að óðum gengur á þessar auðlindir,

sem gera sér grein fyrir því að erfðaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði hafa almenna þýðingu fyrir öll lönd, þar eð öll lönd eru mjög háð slíkum erfðaauðlindum sem eiga uppruna sinn annars staðar,

sem kannast við að aðkallandi er að varðveita, rannsaka, safna, lýsa, meta og skrá erfðaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði ef ná á markmiðum Rómaryfirlýsingarinnar um fæðuöryggi í heiminum og aðgerðaráætlunar leiðtogafundarins um fæðu jarðarbúa og vegna sjálfbærrar þróunar landbúnaðar í þágu núlifandi og komandi kynslóða og að brýna nauðsyn beri til að efla getu þróunarlanda og landa með umbreytingarhagkerfi til þess að takast á við þessi verkefni,

sem veita því athygli að hnattræn aðgerðaráætlun um varðveislu og sjálfbæra nýtingu erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði er grundvöllur fyrrnefndrar starfsemi sem alþjóðleg samstaða er um,

sem kannast enn fremur við að erfðaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði eru nauðsynlegt hráefni ef takast á að erfðabæta nytjaplöntur, hvort sem það er gert með kynbótastarfi bænda, hefðbundnum kynbótum plantna eða nútímalíftækni, og að þær eru nauðsynlegar til þess að aðlagast megi ófyrirsjáanlegum umhverfisbreytingum og mæta þörfum mannkyns til framtíðar,

sem staðfesta að framlag bænda um heim allan, í fortíð, nútíð og framtíð, einkum í upprunaheimkynnum og á svæðum þar sem fjölbreytni nytjaplantna er mikil, til að varðveita fyrrnefndar auðlindir, bæta þær og greiða aðgengi að þeim, er grunnur að rétti bænda,

sem staðfesta enn fremur að réttur, sem er viðurkenndur samkvæmt samningi þessum, til að varðveita og nýta fræ, sem er varðveitt á býlum, skiptast á því og selja það, auk annars fjölgunarefnis, og til að eiga aðild að töku ákvarðana um nýtingu erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði og fá sanngjarna og réttmæta hlutdeild í ávinningi vegna hennar, er undirstaða þess að réttur bænda nái fram að ganga og þess að réttur bænda verði aukinn, jafnt innan hvers lands sem og á alþjóðavettvangi,

sem viðurkenna að samningur þessi og aðrir alþjóðasamningar, sem varða efni hans og innihald, skulu sem heild treysta sjálfbæran landbúnað og fæðuöryggi,

sem staðfesta að ekki beri að túlka neitt í samningi þessum þannig að breyti á nokkurn hátt réttindum og skyldum samningsaðila samkvæmt öðrum alþjóðasamningum,

sem hafa þann skilning að ekki sé ætlunin, með framangreindri forsendu, að koma á stigveldis skipan að því er varðar tengsl samnings þessa við aðra alþjóðasamninga,

sem gera sér ljóst að álitamál, er varða umsjá erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, eru á mörkum landbúnaðar, umhverfismála og viðskipta og eru sannfærðir um að samvirkni eigi að vera milli þessara geira,

sem gera sér grein fyrir að á þeim hvílir sú ábyrgð gagnvart gengnum og komandi kynslóðum að varðveita fjölbreytni erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði í heiminum,

sem viðurkenna að ríki geti, er þau beita fullveldisréttindum sínum með tilliti til erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, haft gagnkvæman hag af því að koma á skilvirku, fjölbjóðlegu kerfi sem auðveldar aðgang að umsömdu úrvali fyrrnefndra auðlinda og veitir sanngjarna og réttmæta hlutdeild í þeim ávinningi sem er af nýtingu þeirra og

sem æskja þess að gera alþjóðasamning innan vébanda Matvæla- og landbúnaðarstofnunar Sameinuðu þjóðanna, hér á eftir nefnd FAO, skv. XIV. gr. stofnskrár FAO,

hafa orðið ásáttir um eftirfarandi:

I. HLUTI INNGANGUR

1. gr.

Markmið.

- 1.1. Markmiðin með samningi þessum eru að varðveita og tryggja sjálfbæra nýtingu erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, ásamt því að tryggja sanngjarna og réttmæta hlutdeild í ávinningnum af nýtingu þeirra, í samræmi við samninginn um líffræðilega fjölbreytni, í þágu sjálfbærs landbúnaðar og fæðuöryggis.
- 1.2. Markmiðum þessum verður best náð með því að samtengja samning þennan, Matvæla- og landbúnaðarstofnun Sameinuðu þjóðanna og samningnum um líffræðilega fjölbreytni.

2. gr.

Notkun hugtaka.

Í samningi þessum hafa eftirfarandi hugtök þá merkingu sem hér greinir og gilda eftirfarandi skilgreiningar ekki um vöruviðskipti:

„varðveisla á upprunastað“ merkir varðveislu vistkerfa og náttúrulegra búsvæða og viðhald og endurheimt lífvænlegra stofna tegunda í náttúrulegu umhverfi þeirra og, í tilviki ræktaðra plantna, í því umhverfi þar sem séreiginleikar þeirra hafa þróast,

„varðveisla utan upprunastaðar“ merkir varðveislu erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði utan náttúrulegra búsvæða þeirra,

„erfðaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði“ merkir hvers kyns erfðaeefni úr jurtaríkinu sem hefur raunverulegt eða hugsanlegt gildi fyrir matvælaframleiðslu og landbúnað,

„erfðaeefni“ merkir hvers kyns eefni úr jurtaríkinu, þ.m.t. fjölgunarefni til kynæxlunar og kynlausrar æxlunar, sem inniheldur starfseiningar erfða,

„yrki“ merkir plöntuhóp innan lægstu, þekktu, grasafræðilegrar flokkunareiningar, sem er skilgreindur út frá því að hann eigi sér erfðaeiginleika og aðra séreiginleika sem unnt er að framkalla á ný,

„safn utan upprunastaðar“ merkir safn erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði sem er viðhaldið utan náttúrulegs búsvæðis þeirra,

„upprunaheimkynni“ merkir landsvæði þar sem séreiginleikar plöntutegundar, hvort heldur um ræðir ræktaðar plöntur eða villtar plöntur, þróuðust fyrst,

„svæði þar sem fjölbreytni nytjaplantna er mikil“ merkir landsvæði þar sem erfðabreytileiki nytjaplantna er mikill miðað við þau skilyrði sem ríkja á upprunastað.

3. gr.

Gildissvið.

Samningur þessi tekur til erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði.

II. HLUTI ALMENN ÁKVÆÐI

4. gr.

Almennar skuldbindingar.

Sérhver samningsaðili skal tryggja að lög hans, reglur og málsmeðferð samræmist skuldbindingum hans eins og kveðið er á um í samningi þessum.

5. gr.

Varðveisla, rannsókn, söfnun, lýsing, mat og skráning erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði.

- 5.1. Sérhver samningsaðili skal, með fyrirvara um ákvæði landslaga og, eftir atvikum, í samvinnu við aðra samningsaðila, stuðla að því að samþættu verklagi sé beitt við rannsóknir, varðveislu og sjálfbæra nýtingu erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði og skal, einkum og eftir því sem við á:
- kanna og skrá erfðaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði og leggja jafnframt mat á stöðu og umfang breytileika innan núlifandi stofna, að meðtöldum þeim sem kunna að hafa notagildi, og meta, eftir því sem unnt er, þá hættu sem að þeim stöðjar,
  - stuðla að því að erfðaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði verði safnað ásamt upplýsingum, sem máli skipta, um þær erfðaauðlindir plantna sem hætta stöðjar að eða kunna að hafa notagildi,
  - greiða fyrir eða styðja, eftir því sem við á, viðleitni bænda og staðbundinna samfélaga til þess að hafa umsjón með og varðveita á býlum eigin erfðaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði,
  - stuðla að varðveislu villtra plantna, sem eru skyldar nytjaplöntum, og annarra villtra plantna, sem eru ætlaðar til fæðuframleiðslu, á upprunastað, þ.m.t. á vernduðum svæðum, m.a. með því að styðja viðleitni rötgróinna og staðbundinna samfélaga,
  - efna til samstarfs um að stuðla að þróun skilvirks og sjálfbærs fyrirkomulags við varðveislu utan upprunastaðar, þar sem tilhlýðilegt tillit er tekið til fullnægjandi skráningar, lýsingar, endurnýjunar og matsgerðar, og greiða fyrir því að þróuð verði viðeigandi tækni í þessu skyni og hún yfirfærð í því augnamiði að efla sjálfbæra nýtingu erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði,
  - fylgjast með því hvernig lífvænleika, breytileika og erfðafræðilegum heilleika safna erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði er við haldið.
- 5.2. Samningsaðilarnir skulu grípa til aðgerða, eftir því sem við á, til þess að halda í lágmarki eða, sé þess nokkur kostur, útiloka hættu sem stöðjar að erfðaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði.

6. gr.

Sjálfbær nýting erfðaauðlinda plantna.

- 6.1. Samningsaðilarnir skulu móta og fylgja viðeigandi stefnu og lagalegum ráðstöfunum sem stuðla að sjálfbærri nýtingu erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði.
- 6.2. Sjálfbær nýting erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði getur falist í eftirfarandi ráðstöfunum:
- að fylgja sanngjarnri landbúnaðarstefnu sem stuðlar, eftir því sem við á, að þróun og viðhaldi fjölbreytilegra búskaparháttanna sem ýtir undir sjálfbæra nýtingu líffræðilegrar fjölbreytni í landbúnaði og annarra náttúruauðlinda,
  - að efla rannsóknir, sem stuðla að og varðveita líffræðilega fjölbreytni, með því að hámarka erfðabreytileika, jafnt innan tegundar sem milli tegunda, í þágu bænda, einkum þeirra sem þróa og nýta sín eigin yrki og hafa lögmál vistfræðinnar að leiðarljósi þegar viðhalda skal frjósemi jarðvegs og verjast sjúkdómum, illgresi og öðrum skaðvöldum,
  - að greiða, eftir því sem við á, fyrir plöntukynbótum sem, með þátttöku bænda, einkum í þróunarlöndum, auka getu til þess að þróa yrki sem eru sérstaklega löguð að félagslegum, efnahagslegum og vistfræðilegum skilyrðum, m.a. á jaðarsvæðum,
  - að breikka erfðagrunn nytjaplantna og efla erfðabreytileikann í þeim efniviði sem bændur geta nýtt sér,
  - að stuðla, eftir því sem við á, að aukinni nýtingu nytjaplantna, yrkja og vannýttra tegunda, staðbundinna eða þeirra sem hafa lagað sig að staðbundnum aðstæðum,
  - að stuðla að frekari nýtingu fjölbreytni yrkja og tegunda á býlum, varðveislu og sjálfbærri nýtingu nytjaplantna og að styrkja tengsl við plöntukynbætur og þróun í landbúnaði þannig

- að nytjaplöntur verði síður viðkvæmar og minni hættu verði á erfðahrörnun og greiða fyrir aukinni matvælaframleiðslu á heimsvísu í samræmi við sjálfbæra þróun og
- g) að endurskoða og, eftir því sem við á, laga eftir aðstæðum kynbótaáætlanir og reglur um sölu yrkja og frædreifingu.

7. gr.

Skuldbindingar á innlendum vettvangi og alþjóðlegt samstarf.

- 7.1. Sérhver samningsaðili skal, eftir því sem við á, fella þá starfsemi er um getur í 5. og 6. gr. að stefnumörkun í landbúnaði og byggðaðróun og vinna með öðrum samningsaðilum, milliliðalaust eða með atbeina FAO eða annarra viðkomandi alþjóðastofnana, að varðveislu og sjálfbærri nýtingu erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði.
- 7.2. Alþjóðlegt samstarf skal einkum beinast að því:
- a) að skapa eða styrkja skilyrði í þróunarlöndum og löndum með umbreytingarhagkerfi með tilliti til varðveislu og sjálfbærrar nýtingar erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði,
  - b) að efla alþjóðlega starfsemi í því skyni að stuðla að varðveislu, mati, skráningu, erfðafræðilegum framförum, plöntukynbótum, fræfjölgun og, skv. IV. hluta, efla samnýtingu, aðgang að og gagnkvæm skipti á erfðaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði og viðeigandi upplýsingum og tækni,
  - c) að viðhalda og styrkja það stofnanafyrirkomulag sem mælt er fyrir um í V. hluta og
  - d) að framfylgja þeirri fjármögnunaráætlun er um getur í 18. gr.

8. gr.

Tækniástoð.

Samningsaðilar samþykkja að stuðla að því að samningsaðilum verði veitt tækniástoð, einkum ef um er að ræða þróunarlönd eða lönd með umbreytingarhagkerfi, annaðhvort tvíhliða eða með atbeina viðeigandi alþjóðastofnana, með það að markmiði að auðvelda framkvæmd samnings þessa.

III. HLUTI

RÉTTUR BÆNDA

9. gr.

Réttur bænda.

- 9.1. Samningsaðilarnir viðurkenna mikilvægt framlag sveitarfélaga og frumbyggjasamfélaga og bænda um heim allan, einkum þeirra sem eru í upprunaheimkynnum og á svæðum þar sem fjölbreytni nytjaplantna er mikil, í fortíð og framtíð til varðveislu og þróunar erfðaauðlinda nytjaplantna sem eru grundvöllur fæðu- og landbúnaðarframleiðslu um heim allan.
- 9.2. Samningsaðilarnir eru því sammála að stjórnvöld í einstökum ríkjum beri ábyrgð á því að bændur geti nýtt sér rétt sinn, eins og hann snýr að erfðaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði. Sérhver samningsaðili skal, eftir þörfum og forgangsröð, eftir því sem við á og með fyrirvara um innlenda löggjöf, gera ráðstafanir til þess að vernda rétt bænda og stuðla að því að hann verði virtur. Nefna má:
- a) vernd viðtekinnar þekkingar á erfðaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði,
  - b) rétt til réttmætrar hlutdeildar í ávinningnum af nýtingu erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði,
  - c) rétt til að koma að ákvörðunum á landsvísu um mál er varða varðveislu og sjálfbæra nýtingu erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði.
- 9.3. Ekkert í grein þessari skal túlkað með þeim hætti að takmarki neinn rétt sem bændur hafa til þess að varðveita og nýta fræ, sem er varðveitt á býlum, skiptast á því og selja það og/eða annað fjölgunarefni, með fyrirvara um ákvæði landslaga og eftir því sem við á.

IV. HLUTI
**FJÖLÞJÓÐLEGT KERFI AÐGANGS AÐ ERFÐAAUÐLINDUM
 OG SKIPTING ÁVINNINGA AF NÝTINGU ÞEIRRA**

10. gr.

Fjölþjóðlegt kerfi aðgangs að erfðaaauðlindum og skipting ávinnings af nýtingu þeirra.

- 10.1. Samningsaðilarnir viðurkenna, í samskiptum sínum við önnur ríki, fullveldisréttindi ríkja með tilliti til eigin erfðaaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, þ.m.t. að stjórnvöld í einstökum ríkjum hafi heimild til að ákveða aðgang að fyrrnefndum auðlindum og að slík heimild sé háð löggjöf hvers lands.
- 10.2. Samningsaðilarnir eru einhuga um, þegar þeir beita fullveldisréttindum sínum, að koma á fjölþjóðlegu kerfi, sem er skilvirkt, áhrifaríkt og gagnsætt, bæði í því skyni að greiða fyrir aðgangi að erfðaaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði og til þess að ná fram sanngjarnri og réttmætri skiptingu ávinnings vegna nýtingar fyrrnefndra auðlinda, á grundvelli samræmingar og gagnkvæmrar eflingar.

11. gr.

Umfang fjölþjóðlegra kerfisins.

- 11.1. Fjölþjóðlega kerfið skal, til þess að ná megi fram þeim markmiðum að varðveita og tryggja sjálfbæra nýtingu erfðaaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, ásamt því að tryggja sanngjarna og réttmæta skiptingu ávinnings af nýtingu þeirra, eins og mælt er fyrir um í 1. gr., taka til erfðaaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði sem eru taldar upp í I. viðauka og komið á samkvæmt meginreglum um fæðuöryggi og samhæði.
- 11.2. Fjölþjóðlega kerfið, eins og því er lýst í málsgrein 11.1, skal ná til allra erfðaaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði sem eru taldar upp í I. viðauka og eru í umsjá og lúta eftirliti samningsaðilanna og eru almenningsseign. Í því skyni að tryggja að umfang fjölþjóðlegra kerfisins verði sem mest bjóða samningsaðilarnir öllum öðrum, sem hafa undir höndum erfðaaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, sem eru taldar upp í I. viðauka, að fella fyrrnefndar erfðaaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði inn í fjölþjóðlega kerfið.
- 11.3. Samningsaðilar eru því einnig samþykkrir að gera viðeigandi ráðstafanir til þess að hvetja einstaklinga og lögaðila innan lögsagnarumdæma þeirra, sem hafa undir höndum erfðaaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, sem eru taldar upp í I. viðauka, til þess að fella fyrrnefndar erfðaaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði inn í fjölþjóðlega kerfið.
- 11.4. Stjórnarnefndin skal, innan tveggja ára frá því að samningurinn öðlast gildi, meta hvernig miðar að fella erfðaaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, er um getur í málsgrein 11.3, inn í fjölþjóðlega kerfið. Að þessu mati loknu skal stjórnarnefndin ákveða hvort greiða beri áfram fyrir aðgangi þeirra einstaklinga og lögaðila er um getur í málsgrein 11.3 og ekki hafa fellt fyrrnefndar erfðaaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði inn í fjölþjóðlega kerfið eða gera aðrar þær ráðstafanir sem hún telur við eiga.
- 11.5. Fjölþjóðlega kerfið skal einnig ná til þeirra erfðaaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði sem taldar eru upp í I. viðauka og varðveittar eru í söfnum utan upprunastaðar sem tilheyra alþjóðlegum rannsóknarsetrum í landbúnaði (IARC) á vegum Samráðshóps í alþjóðlegum landbúnaðarrannsóknum (CGIAR), eins og mælt er fyrir um í a-lið málsgreinar 15.1, og í öðrum alþjóðastofnunum samkvæmt málsgrein 15.5.

12. gr.

Greiður aðgangur að erfðaaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði innan fjölþjóðlegra kerfisins.

- 12.1. Samningsaðilarnir eru einhuga um að greiður aðgangur að erfðaaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði innan fjölþjóðlegra kerfisins, sbr. skilgreiningu í 11. gr., skuli vera í samræmi við ákvæði samnings þessa.
- 12.2. Samningsaðilarnir eru einhuga um að gera nauðsynlegar lagalegar ráðstafanir eða aðrar viðeigandi ráðstafanir til þess að nýta megi fjölþjóðlega kerfið í því skyni að veita öðrum samningsaðilum þann aðgang er fyrr greinir. Í þessu skyni skal og veita einstaklingum og lögaðilum,

sem heyra undir lögsögu samningsaðila, þann aðgang er fyrr greinir, með fyrirvara um ákvæði málsgreinar 11.4.

12.3. Veita ber fyrrnefndan aðgang með eftirfarandi skilyrðum:

- a) aðgang skal aðeins veita sakir nýtingar og varðveislu vegna rannsókna, kynbóta og þjálfunar í þágu matvæla og landbúnaðar, að því tilskildu að slíkt hafi ekki í för með sér efna- eða lyfjafræðilega nýtingu og/eða annars konar nýtingu í iðnaði, sem á ekkert skylt við matvæli og/eða fóður. Að því er varðar nytjaplöntur til margvíslegra nota (til matar og annarra nota) skal mikilvægi þeirra, með tilliti til fæðuöryggis, vera sá þáttur sem sker úr um það hvort þær eru felldar inn í fjölþjóðlega kerfið og hvort greiður aðgangur að þeim sé tryggður,
- b) veita skal greiðan aðgang, án þess að nauðsynlegt sé að fylgjast með aðgangi í einstaka tilvikum, og án endurgjalds eða, sé gjald lagt á, gegn gjaldi sem ekki er hærra en lágmarks-kostnaður,
- c) öll handbær gögn er varða merkingar og, með fyrirvara um gildandi lög, allar aðrar fyrir- liggjandi, tengdar lýsingar, sem eru ekki háðar trúnaðarkvöð, skulu gerð aðgengileg um leið og erfðaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði eru látnar í té,
- d) viðtakendur skulu ekki halda fram hugverkarétti eða öðrum rétti sem takmarkar greiðan aðgang að erfðaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, eða erfðaeftnis- hlutum þeirra eða -einingum, í þeirri mynd sem við þeim er tekið frá fjölþjóðlega kerfinu,
- e) aðgangur að erfðaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, sem eru í þróun, þ.m.t. efni sem bændur eru að þróa, skal háður ákvörðun þess sem þær þróar á þróunar- tímanum,
- f) aðgangur að erfðaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, sem verndar- ákvæði hugverkaréttar eða annars eignarréttar gilda um, skal vera í samræmi við viðeigandi alþjóðasamninga og viðeigandi landslög,
- g) viðtakendur erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, sem aðgangur er veittur að samkvæmt fjölþjóðlega kerfinu og eru varðveittar, skulu áfram tryggja fjölþjóðlega kerfinu aðgang að þeim samkvæmt skilmálum samnings þessa og
- h) samningsaðilarnir eru einhuga um, með fyrirvara um önnur ákvæði þessarar greinar, að aðgangur að erfðaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, sem finnast við skilyrði upprunastaðar, verði veittur samkvæmt löggjöf hvers lands eða, sé slík löggjöf ekki til, samkvæmt þeim viðmiðunum sem stjórnarnefndin kann að ákveða.

12.4. Veita ber, í þessu skyni, greiðan aðgang, skv. málsgreinum 12.2 og 12.3 hér að framan, sam- kvæmt ákvæðum staðlaðs samnings um yfirfærslu efnis (MTA), sem stjórnarnefndin skal sam- þykkja og innihalda skal ákvæði a-, d- og g-liðar málsgreinar 12.3 og ákvæðin um skiptingu ávinnings, sem sett eru fram í ii-lið d-liðar málsgreinar 13.2, og önnur viðkomandi ákvæði sam- nings þessa, ásamt því ákvæði að viðtakandi þeirra erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði er um ræðir skuli gera þá kröfu að skilyrði samningsins um yfirfærslu erfðaeftnis skuli gilda um yfirfærslu erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði til annars einstaklings eða aðila og um sérhverja síðari yfirfærslu fyrrnefndra erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði.

12.5. Samningsaðilar skulu tryggja að unnt sé, innan réttarkerfa þeirra, að setja fram endurkröfu, í samræmi við gildandi ákvæði um lögsögu dómstóla, rísi deilur um samningsákvæði, sem leiðir af fyrrnefndum samningum um yfirfærslu efnis, og viðurkenna jafnframt að skyldur, sem leiðir af slíkum samningum, hvíla alfarið á aðilum að fyrrnefndum samningum um yfirfærslu efnis.

12.6. Samningsaðilarnir eru einhuga um, komi upp alvarlegt neyðarástand, að veita greiðan aðgang að viðeigandi erfðaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði í fjölþjóðlega kerfinu í því skyni að leggja sitt af mörkum til þess að endurreisa landbúnaðarkerfi í samvinnu við þá aðila sem annast samræmingu neyðaraðstoðar.

13. gr.

Skipting ávinnings í fjölþjóðlega kerfinu.

13.1. Samningsaðilarnir viðurkenna að greiður aðgangur að erfðaauðlindum plantna í matvæla- framleiðslu og landbúnaði, sem eru í fjölþjóðlega kerfinu, er í sjálfu sér verulegur ávinningur

fyrir fjölþjóðlega kerfið og eru einhuga um að ávinningnum, sem af því hlýst, skuli skipt á sanngjarnan og réttlátan hátt samkvæmt ákvæðum þessarar greinar.

- 13.2. Samningsaðilarnir eru einhuga um að ávinningi, sem verður af nýtingu, m.a. í viðskiptum, erfðaaudlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði innan fjölþjóðlega kerfisins, skuli skipt á sanngjarnan og réttlátan hátt með eftirfarandi hætti: með því að skiptast á upplýsingum, veita aðgang að og yfirfæra tækni, efla getu og veita hlutdeild í hagnaði af markaðssetningu þar sem tillit er tekið til forgangssvæða þar sem virk starfsemi fer fram samkvæmt hinni breytilegu, hnattrænu aðgerðaráætlun, undir leiðsögn stjórnarnefndarinnar:

a. Upplýsingaskipti:

Samningsaðilarnir eru einhuga um að gera aðgengilegar upplýsingar, sem ná m.a. yfir skrár og birgðastöðu, tækniupplýsingar og rannsóknarniðurstöður tæknilegs, vísindalegs og félags- og efnahagslegs eðlis, þ.m.t. lýsing, mat og nýting, er varða erfðaaudlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði innan fjölþjóðlega kerfisins. Gera ber þessar upplýsingar aðgengilegar, sé ekki um trúnaðarupplýsingar að ræða, með fyrirvara um gildandi ákvæði laga og eins og geta hverrar þjóðar í þessum efnunum leyfir. Gera ber þessar upplýsingar aðgengilegar öllum aðilum að samningi þessum um upplýsingakerfið sem mælt er fyrir um í 17. gr.

b. Aðgangur að tækni og yfirfærsla á henni.

- i. Samningsaðilarnir skuldbinda sig til að veita og/eða auðvelda aðgang að tækni á sviði varðveislu, lýsingar, mats og nýtingar á erfðaaudlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði innan fjölþjóðlega kerfisins. Samningsaðilarnir, sem viðurkenna að aðeins er unnt að yfirfæra suma tækni með erfðaeftni, skulu veita og/eða auðvelda aðgang að slíkri tækni og erfðaeftni, sem er innan fjölþjóðlega kerfisins, og að betri yrkjum og erfðaeftni, sem eru þróuð með því að nýta erfðaaudlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði innan fjölþjóðlega kerfisins í samræmi við ákvæði 12. gr. Virða ber gildandi eignarrétt og ákvæði laga um aðgang þegar aðgangur að fyrrnefndri tækni, bættum yrkjum og erfðaeftni er veittur og/eða auðveldaður og hafa hliðsjón af getu hverrar þjóðar í þeim efnunum.
- ii. Aðgangur að tækni og yfirfærsla á henni til landa, einkum þróunarlanda og landa með umbreytingarhagkerfi, skal fara fram með því að beita samstæðu aðgerða, t.d. að koma á og viðhalda, og eiga aðild að, þemahópum á sviði nytjaplantna, sem fjalla um nýtingu erfðaaudlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, að hefja hvers kyns samstarfsverkefni á sviði rannsókna og þróunar og sem lúta að sameiginlegum viðskiptaverkefnum sem tengjast því efni sem við er tekið, þróun mannauðs og virkum aðgangi að rannsóknaradstöðu.
- iii. Þróunarlöndum, sem eru samningsaðilar, einkum löndum sem eru skemmst á veg komin í þróun og löndum með umbreytingarhagkerfi, skal veita og/eða auðvelda aðgang að og yfirfærslu á tækni, sbr. i- og ii-lið hér að framan, m.a. tækni sem höfundarréttur gildir um, með sanngjörnum skilmálum og þeim hagstæðustu sem völ er á, einkum er um ræðir tækni á sviði nýtingar í varðveisluskyni og tækni sem er í þágu bænda í þróunarlöndum, einkum löndum, sem eru skemmst á veg komin í þróun, og löndum með umbreytingarhagkerfi, m.a. með sérleyfisskilmálum og vildarkjörum, þar sem gagnkvæmt samkomulag er um slíka skilmála, m.a. með samstarfsverkefnum á sviði rannsókna og þróunar innan fjölþjóðlega kerfisins. Í þeim skilmálum, sem gilda um fyrrnefndan, veittan aðgang og yfirfærslu, skal koma fram viðurkenning á fullnægjandi og virkri vernd hugverkaréttar, auk þess sem slíkir skilmálar skulu fara saman við slíka vernd.

c. Efling getu.

Samningsaðilarnir eru einhuga um, að teknu tilliti til þarfa þróunarlanda og landa með umbreytingarhagkerfi, eins og frumkvæði þeirra á sviði eflingar getu með tilliti til erfðaaudlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði gefur til kynna í áætlunum þeirra, þegar þær hafa orðið að veruleika og að því er varðar þær erfðaaudlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði sem fjölþjóðlega kerfið tekur til, að raða eftirfarandi viðfangsefnum í forgang: i. að koma á og efla áætlanir um vísinda- og tæknimenntun og -þjálfun á sviði varðveislu og sjálfbærrar nýtingar erfðaaudlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, ii. að þróa og bæta aðstöðu til að

varðveita og nýta erfðaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði á sjálfbæran hátt, einkum í þróunarlöndum og löndum með umbreytingarhagkerfi og iii. að stunda vísindarannsóknir, einkum, og þar sem því verður komið við, í þróunarlöndum og löndum með umbreytingarhagkerfi, í samstarfi við stofnanir í þeim löndum og að auka getu til að stunda slíkar rannsóknir á þeim sviðum þar sem þeirra er þörf.

d. Hlutdeild í fjárhagslegum ávinningi og annars konar ávinningi af markaðssetningu.

- i. Samningsaðilarnir eru einhuga um að gera ráðstafanir innan fjölþjóðlega kerfisins til að tryggja hagnaðarhlutdeild viðskiptalegs eðlis, með þátttöku einkageirans og þess opinbera í starfsemi, er um getur í þessari grein, og með samstarfsverkefnum og samvinnu, meðal annars við einkageirann í þróunarlöndum og löndum með umbreytingarhagkerfi, á sviði rannsókna og tækniþróunar.
  - ii. Samningsaðilarnir eru einhuga um að í staðlaða samningnum um yfirfærslu erfðaeftnis, er um getur í málsgrein 12.4, skuli kveðið á um að viðtakandi, sem markaðssetur vöru sem er erfðaauðlind plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði og inniheldur efnis, sem aðgangur er veittur að samkvæmt fjölþjóðlega kerfinu, skuli greiða til þess skipulags, er um getur í fjórðugri málsgreinar 19.3, réttmætan hlut í hagnaði af markaðssetningu fyrrnefndrar vöru, nema þegar hún stendur öðrum til boða án takmarkana til frekari rannsókna og kynbóta og skal í því tilviki hvetja viðtakandann, sem stendur að markaðssetningu, til þess að inna slíka greiðslu af hendi.
- Stjórnarnefndin skal á fyrsta fundi sínum og samkvæmt viðskiptavenjum ákveða greiðslufjárhæð, form hennar og með hvaða hætti hún skuli innt af hendi. Stjórnarnefndin getur ákveðið misháar greiðslufjárhæðir fyrir ólíka hópa viðtakenda, sem markaðssetja fyrrnefndar vörur; enn fremur að nauðsynlegt sé að undanþiggja smábændur í þróunarlöndum og löndum með umbreytingarhagkerfi slíkum greiðslum. Stjórnarnefndin getur endurskoðað greiðslufjárhæðir, eftir þörfum, í því skyni að ná fram sanngjarnri og réttmætri skiptingu ávinnings og metið jafnframt, innan fimm ára frá því samningur þessi öðlast gildi, hvort ótvíráð krafa um greiðslu samkvæmt samningnum um yfirfærslu efnis skuli einnig gilda í tilvikum þegar fyrrnefndar markaðssettar vörur standa öðrum til boða án takmarkana til frekari rannsókna og kynbóta.
- 13.3. Samningsaðilarnir eru einhuga um að ávinningur af nýtingu erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, sem er skipt innan fjölþjóðlega kerfisins, skuli fyrst og fremst koma til góða bændum í öllum löndum, með beinum og óbeinum hætti, einkum í þróunarlöndum og löndum með umbreytingarhagkerfi, þ.e. bændum sem varðveita og nýta erfðaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði með sjálfbærum hætti.
  - 13.4. Stjórnarnefndin skal, á fyrsta fundi sínum, fjalla um stefnumótun og viðmiðanir fyrir sértæka aðstoð samkvæmt umsaminni fjármögnunaráætlun sem er lögð fram í 18. gr. og varðar varðveislu erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði í þróunarlöndum og löndum með umbreytingarhagkerfi sem leggja fram drjúgan skerf til þess að tryggja fjölbreytni erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði innan fjölþjóðlega kerfisins og/eða hafa sérþarfir.
  - 13.5. Samningsaðilarnir viðurkenna að geta til þess að hrinda hnattrænu aðgerðaráætluninni í framkvæmd að fullu, að því er varðar þróunarlönd og lönd með umbreytingarhagkerfi sérstaklega, mun einkum ráðast af því að ákvæði þessarar greinar komi til framkvæmdar með skilvirkum hætti, ásamt fjármögnunaráætlun þeirri er um getur í 18. gr.
  - 13.6. Samningsaðilarnir skulu vega og meta hvernig unnt er að skipta ávinningi á valfrjálstan hátt þannig að fyrirtæki í matvælavinnslu, sem njóta góðs af erfðaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, geti lagt sitt af mörkum til fjölþjóðlega kerfisins.

V. HLUTI
STUÐNINGSAÐGERÐIR

14. gr.

Hnattræn aðgerðaráætlun.

Þar eð samningsaðilarnir viðurkenna mikilvægi hinnar breytilegu, hnattrænu aðgerðaráætlunar um varðveislu og sjálfbæra nýtingu erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði fyrir

samning þennan ber þeim að stuðla að framgangi hennar í hvívetna, m.a. með aðgerðum innan hvers lands og, eftir atvikum, samvinnu á alþjóðavettvangi í því skyni að leggja traustan grundvöll, m.a. undir aðgerðir á borð við eflingu getu, yfirfærslu á tækni og upplýsingaskipti, að teknu tilliti til ákvæða 13. gr.

15. gr.

Söfn erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði utan upprunastaðar í vörslu alþjóðlegra rannsóknarsetra í landbúnaði á vegum Samráðshóps í alþjóðlegum landbúnaðarrannsóknum og annarra alþjóðastofnana.

- 15.1. Samningsaðilarnir viðurkenna mikilvægi safna erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði utan upprunastaðar, sem eru í vörslu alþjóðlegra rannsóknarsetra í landbúnaði á vegum Samráðshóps í alþjóðlegum landbúnaðarrannsóknum, fyrir samning þennan. Samningsaðilarnir hvetja alþjóðlegu rannsóknarsetrin í landbúnaði til þess að gera samninga við stjórnarnefndina um fyrrnefnd söfn utan upprunastaðar með eftirfarandi skilmálum og skilyrðum:
- a) Framboð erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, sem eru taldar upp í I. viðauka við samning þennan og eru í vörslu alþjóðlegru rannsóknarsetrana í landbúnaði, skal vera tryggt samkvæmt ákvæðum IV. hluta samnings þessa.
  - b) Tryggja ber framboð erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, annarra en þeirra sem eru taldar upp í I. viðauka við samning þennan, sem er safnað fyrir gildistöku hans og eru í vörslu alþjóðlegru rannsóknarsetrana í landbúnaði, í samræmi við ákvæði þess samnings um yfirfærslu efnis sem er í gildi samkvæmt samningum milli alþjóðlegru rannsóknarsetrana í landbúnaði og FAO. Stjórnarnefndin skal gera breytingar á fyrrnefndum samningi um yfirfærslu efnis eigi síðar en á öðrum reglulegum fundi sínum og í samráði við alþjóðlegu rannsóknarsetrin í landbúnaði, í samræmi við viðeigandi ákvæði samnings þessa, einkum 12. og 13. gr., og að uppfylltum eftirfarandi skilyrðum:
    - i. alþjóðlegu rannsóknarsetrin í landbúnaði skulu tilkynna stjórnarnefndinni reglulega um samninga um yfirfærslu efnis sem hafa verið gerðir samkvæmt tímaáætlun sem stjórnarnefndin mun leggja fram,
    - ii. láta ber samningsaðilum, sem eiga landsvæði þar sem erfðaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði var safnað við skilyrði upprunastaðar, í té sýni af slíkum erfðaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, að fram kominni beiðni þar um og án nokkurs samnings um yfirfærslu efnis,
    - iii. ávinningur, sem fyrrnefndur samningur um yfirfærslu efnis skapar og kemur til af því skipulagi er um getur í f-lið málsgreinar 19.3, skal einkum nýttur í þágu varðveislu og sjálfbærrar nýtingar viðkomandi erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði og þá sér í lagi í lands- og svæðisáætlunum í þróunarlöndum og löndum með umbreytingarhagkerfi, einkum á svæðum þar sem fjölbreytni nytjaplantna er mikil og í löndum sem skemmst eru á veg komin í þróun og
    - iv. alþjóðlegu rannsóknarsetrin í landbúnaði skulu, í samræmi við getu, gera viðeigandi ráðstafanir til þess að tryggja að skilyrðum samninganna um yfirfærslu efnis sé fullnægt og tilkynna stjórnarnefndinni án tafar um þau tilvik þar sem skilyrðin eru ekki uppfyllt.
  - c) Alþjóðlegu rannsóknarsetrin í landbúnaði viðurkenna vald stjórnarnefndarinnar til þess að veita leiðbeiningar um söfn utan upprunastaðar sem eru í vörslu þeirra og ákvæði samnings þessa gilda um.
  - d) Vísinda- og tækniadstaða, þar sem slík söfn utan upprunastaðar eru varðveitt, skal áfram lúta yfirráðum alþjóðlegru rannsóknarsetrana í landbúnaði sem taka að sér að vera yfir og hafa umsjón með fyrrnefndum söfnum utan upprunalegs búsvæðis samkvæmt alþjóðlega viðurkenndum stöðlum, einkum stöðlum genabankans eins og nefnd FAO um erfðaauðlindir í matvælaframleiðslu og landbúnaði samþykkir þá.
  - e) Framkvæmdastjórinn skal kappkosta að láta í té viðeigandi tækniadstoð, komi fram beiðni alþjóðlegru rannsóknarsetrana í landbúnaði þar um.

- f) Framkvæmdastjórinn skal ávallt eiga aðgangsrétt að aðstöðu og rétt til að fylgjast með allri starfsemi sem þar fer fram og tengist beint varðveislu og gagnkvæmum skiptum á því efni sem fjallað er um í þessari grein.
  - g) Komi til þess að reglulegt viðhald fyrirnefndra safna utan upprunastaðar sé truflað eða því ógnað vegna einhverra atburða, m.a. óviðráðanlegra atvika, skal framkvæmdastjórinn, með samþykki hlutaðeigandi gistiríkis, aðstoða við rýmingu þeirra eða flutning, eftir því sem framast er kostur.
- 15.2. Samningsaðilarnir eru einhuga um að veita alþjóðlegum rannsóknarsetrum í landbúnaði á vegum Samráðshóps í alþjóðlegum landbúnaðarrannsóknnum, sem hafa gert samninga við stjórnarnefndina í samræmi við ákvæði samnings þessa, greiðan aðgang að erfðaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði sem um getur í I. viðauka og eru innan fjölbjóðlega kerfisins. Tilgreina ber fyrirnefnd setur í skrá sem framkvæmdastjórinn heldur og skal vera samningsaðilum aðgengileg sé beðið um hana.
- 15.3. Aðgangur að efni, öðru en því sem er talið upp í I. viðauka, sem alþjóðleg rannsóknarsetur í landbúnaði taka við og varðveita eftir að samningur þessi öðlast gildi, skal vera frjálts samkvæmt skilmálum sem eru í samræmi við þá sem gagnkvæmt samkomulag er um milli þeirra alþjóðlegu rannsóknarsetra í landbúnaði sem taka við efninu og upprunalands slíkra auðlinda eða þess lands sem hefur fengið þær í samræmi við ákvæði samningsins um líffræðilega fjölbreytni eða önnur gildandi lagaákvæði.
- 15.4. Samningsaðilarnir eru hvattir til þess að veita alþjóðlegum rannsóknarsetrum í landbúnaði, sem hafa gert samninga við stjórnarnefndina, aðgang, með skilmálum sem gagnkvæmt samkomulag er um, að erfðaauðlindum plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði sem ekki eru taldar upp í I. viðauka og hafa þýðingu fyrir áætlanir og starfsemi á vegum alþjóðlegu rannsóknarsetrana í landbúnaði.
- 15.5. Stjórnarnefndin mun einnig leitast við að koma á samningum við aðrar alþjóðastofnanir í því skyni að ná þeim markmiðum er um getur í þessari grein.

16. gr.

Alþjóðleg netkerfi fyrir erfðaauðlindir plantna.

- 16.1. Núverandi samstarf innan alþjóðlegra netkerfa erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði verður eftt eða það þróað á grundvelli gildandi fyrirkomulags og í samræmi við skilmála samnings þessa, þannig að nái sem best yfir allar erfðaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði.
- 16.2. Samningsaðilarnir munu, eftir atvikum, hvetja allar stofnanir er málið varðar, þ.m.t. ríkisstofnanir, einkarekna og óopinberar stofnanir, rannsóknar- og kynbótastofnanir og aðrar stofnanir, til þess að eiga aðild að alþjóðlegu netkerfunum.

17. gr.

Hnattrænt upplýsingakerfi viðvíkjandi erfðaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði.

- 17.1. Samningsaðilarnir skulu vinna saman að því að þróa og efla hnattrænt upplýsingakerfi í því skyni að greiða fyrir upplýsingaskiptum, á grundvelli núverandi upplýsingakerfa, um vísinda-, tækni- og umhverfisleg málefni, er varða erfðaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, í þeirri von að slík upplýsingaskipti muni stuðla að skiptingu ávinnings af nýtingu þeirra með því að gera upplýsingar um erfðaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði aðgengilegar öllum samningsaðilum. Leitað verður eftir samstarfi við þær upplýsingamiðstöðvar er um getur í samningnum um líffræðilega fjölbreytni við þróun hnattræna upplýsingakerfisins.
- 17.2. Gefa ber út viðvörðun, í tæka tíð og á grundvelli tilkynningar samningsaðilanna, um hættur sem steðja að skilvirku viðhaldi erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði, í því skyni að vernda efnið.
- 17.3. Samningsaðilarnir skulu vinna með nefnd FAO um erfðaauðlindir í matvælaframleiðslu og landbúnaði að reglulegu endurmati á ástandi erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og land-

búnaði í heiminum, í því skyni að uppfæra hina breytilegu, hnattrænu aðgerðaráætlun er um getur í 14. gr.

VI. HLUTI FJÁRHAGSÁKVÆÐI

18. gr.

Fjármagn.

- 18.1. Samningsaðilarnir skuldbinda sig til þess að framfylgja fjármögnunaráætlun til þess að samningur þessi megi koma til framkvæmdar í samræmi við ákvæði þessarar greinar.
- 18.2. Með fjármögnunaráætluninni er stefnt að því að auka framboð á fjármagni og gagnsæi, skilvirkni og árangur þess þegar því er veitt til þess að stunda starfsemi samkvæmt samningi þessum.
- 18.3. Þegar efna á til fjármögnunaráttaks vegna forgangsverkefna og -áætlana, einkum í þróunarlöndum og löndum með umbreytingarhagkerfi og að teknu tilliti til hnattrænu aðgerðaráætlunarinnar, skal stjórnin setja sér markmið vegna slíkrar fjármögnunar með reglulegu millibili.
- 18.4. Samkvæmt fyrrnefndri fjármögnunaráætlun:
  - a) skulu samningsaðilarnir gera nauðsynlegar og viðeigandi ráðstafanir innan stjórnarnefnda viðeigandi alþjóðlegra skipulagsheilda, sjóða og stofnana til þess að tryggja að raunveruleg úthlutun á fyrirséðu og umsömdu fjármagni til framkvæmdar áætlunum samkvæmt samningi þessum hljóti nauðsynlegan forgang og eðlilega afgreiðslu, b) ræðst það, að hve miklu leyti samningsaðilar, sem eru þróunarlönd eða lönd með umbreytingarhagkerfi, munu í raun uppfylla skyldur sínar samkvæmt samningi þessum, af raunverulegri úthlutun á því fjármagni er um getur í þessari grein, einkum af hálfu samningsaðila sem eru iðnríki. Samningsaðilar, sem eru þróunarlönd og lönd með umbreytingarhagkerfi, setja eflingu getu á sviði erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði í eðlilegan forgang í sínum eigin áætlunum,
  - c) skulu þeir samningsaðilar sem eru einnig iðnríki leggja til fjármagn og þeir samningsaðilar sem eru þróunarlönd og lönd með umbreytingarhagkerfi nýta sér það til þess að hrinda samningi þessum í framkvæmd eftir tvíhliða, svæðisbundnum og fjölhliða farvegum. Fyrrnefndar leiðir skulu ná til þess skipulags er um getur í f-lið málsgreinar 19.3,
  - d) samþykkir sérhver samningsaðili að koma á fót og útvega fjármagn til starfsemi innanlands á sviði varðveislu og sjálfbærrar nýtingar erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði eins og geta hans og fjárhagur leyfa. Fjármagn, sem lagt er til, skal ekki notað í tilgangi sem samræmist ekki samningi þessum, einkum á sviðum sem tengjast landbúnaðar-afurðum í alþjóðlegum viðskiptum,
  - e) samþykkja samningsaðilar að fjárhagslegur ávinningur, sem verður til skv. d-lið málsgreinar 13.2, sé hluti af fjármögnunaráætluninni,
  - f) eru frjálts framlög samningsaðila, einkageirans, að teknu tilliti til ákvæða 13. gr., óopinberra stofnana og annarra gefenda einnig heimil. Samningsaðilarnir eru einhuga um að stjórnarnefndin fjalli um hvernig áætlun um að stuðla að slíkum framlögum skuli ná fram að ganga.
- 18.5. Samningsaðilarnir eru einhuga um að framkvæmd samþykktra áætlana fyrir bændur í þróunarlöndum, einkum löndum sem eru skemmst á veg komin í þróun og löndum með umbreytingarhagkerfi, sem varðveita erfðaauðlindir plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði og nýta þær með sjálfbærum hætti, skuli ganga fyrir.

VII. HLUTI STOFNANAÁKVÆÐI

19. gr.

Stjórnarnefnd.

- 19.1. Stjórnarnefnd vegna samnings þessa, sem allir samningsaðilar eiga sæti í, er hér með komið á fót.
- 19.2. Allar ákvarðanir stjórnarnefndarinnar skulu teknar með almennu samkomulagi, nema almennt samkomulag sé um að beita annarri aðferð við ákvarðanatöku, með þeirri undantekningu þó að gera skal kröfu um almennt samkomulag að því er varðar 23. og 24. gr.

- 19.3. Hlutverk stjórnarnefndarinnar skal vera að stuðla að því að ákvæði samnings þessa komi til framkvæmdar að fullu, að teknu tilliti til markmiða hans, og einkum að:
- veita almennar leiðbeiningar og ráðgjöf um hvernig beri að fara eftir og tileinka sér nauðsynleg tilmæli samningi þessum til framkvæmdar, einkum með tilliti til virkni fjölþjóðlega kerfisins,
  - samþykkja áætlanir um framkvæmd samnings þessa,
  - samþykkja, á fyrsta fundi sínum, og endurskoða reglulega fjármögnunaráætlunina samningi þessum til framkvæmdar í samræmi við ákvæði 18. gr.,
  - samþykkja fjárhagsáætlun fyrir samning þennan,
  - fjalla um og koma á fót, eftir því sem fjárhagur leyfir, undirnefndum, sem kunna að vera nauðsynlegar, og ákveða umboð og skipan hverrar um sig,
  - koma á viðeigandi skipulagi, eftir því sem þörf krefur, t.d. fjárvörslureikningi, til þess að taka við og hagnýta fjármagn sem safnast upp samningi þessum til framkvæmdar,
  - koma á og viðhalda samstarfi við aðrar viðeigandi alþjóðastofnanir og umsýslustofnanir samninga, þ.m.t., einkum og sér í lagi, ráðstefna aðila að samningnum um líffræðilega fjölbreytni, um málefni sem samningur þessi fjallar um, m.a. þátttöku þeirra í fjármögnunaráætluninni,
  - fjalla um og samþykkja breytingar á samningi þessum eftir þörfum og í samræmi við ákvæði 23. gr.,
  - fjalla um og samþykkja breytingar á viðaukum við samning þennan eftir þörfum og í samræmi við ákvæði 24. gr.,
  - fjalla um hvernig áætlun um að hvetja til frjálsra framlaga skuli ná fram að ganga, einkum með vísun til 13. og 18. gr.,
  - leysa önnur verkefni sem kunna að vera nauðsynleg til þess að markmiðum samnings þessa verði náð,
  - taka mið af viðeigandi ákvörðunum ráðstefnu aðila að samningnum um líffræðilega fjölbreytni og annarra viðkomandi alþjóðastofnana og umsýslustofnana samninga,
  - upplýsa ráðstefnu aðila að samningnum um líffræðilega fjölbreytni og aðrar viðkomandi alþjóðastofnanir og umsýslustofnanir samninga um málefni er varða framkvæmd samnings þessa, eftir því sem við á, og
  - samþykkja skilmála samninga við alþjóðleg rannsóknarsetur í landbúnaði og aðrar alþjóðastofnanir skv. 15. gr. og endurskoða og breyta samningnum um yfirfærslu efnis er um getur í 15. gr.
- 19.4. Með fyrirvara um ákvæði málsgreinar 19.6 fer hver samningsaðili með eitt atkvæði og einn fulltrúi getur verið í fyrirsvari fyrir hann á fundum stjórnarnefndarinnar og honum má fylgja varamaður, ásamt sérfræðingum og ráðgjöfum. Varamönnum, sérfræðingum og ráðgjöfum er heimilt að taka þátt í störfum stjórnarnefndarinnar en hafa ekki kosningarétt, nema þeir hafi fullt umboð til að koma fram fyrir hönd fulltrúans.
- 19.5. Sameinuðu þjóðunum, sérstofnunum þeirra og Alþjóðakjarnorkumálastofnuninni, sem og hverju því ríki sem ekki er aðili að samningi þessum, er heimilt að eiga áheyrnarfulltrúa á fundum stjórnarnefndarinnar. Sérhver annar aðili eða stofnun, hvort sem um er að ræða opinberan aðila eða stofnun eða ekki, sem hefur hæfi á sviði varðveislu og sjálfbærrar nýtingar erfðaauðlinda plantna í matvælaframleiðslu og landbúnaði og hefur tilkynnt framkvæmdastjóranum að hann eða hún óski eftir því að eiga áheyrnarfulltrúa á fundi stjórnarnefndarinnar, hefur heimild til þess, nema minnst þriðjungur samningsaðila, sem eru viðstaddir, hreyfi andmælum. Fundarseta og þátttaka áheyrnarfulltrúa skal vera í samræmi við starfsreglur sem stjórnarnefndin setur.
- 19.6. Aðildarstofnun FAO, sem er samningsaðili, og aðildarríki þeirrar aðildarstofnunar, sem eru samningsaðilar, skulu neyta aðildarréttar síns og uppfylla aðildarskyldur sínar, að breyttu breytanda, í samræmi við stofnskrá og almennar reglur FAO.
- 19.7. Stjórnarnefndin skal samþykkja og breyta, eftir því sem þörf krefur, eigin starfsreglum og fjárhagsreglum sem skulu ekki fara í bága við samning þennan.

- 19.8. Viðvera fulltrúa meirihluta samningsaðilanna er nauðsynleg til þess að sérhver fundur stjórnarnefndarinnar teljist ákvörðunarbær.
- 19.9. Stjórnarnefndin skal halda reglulega fundi, eigi sjaldnar en á tveggja ára fresti. Halda ber fyrrnefnda fundi, eftir því sem aðstæður leyfa, rétt fyrir eða eftir reglulega fundi nefndarinnar um erfðaauðlindir í matvælaframleiðslu og landbúnaði.
- 19.10. Stjórnarnefndin skal halda aukafundi stjórnarnefndarinnar þegar hún telur þess þörf eða að fram kominni skriflegri beiðni sérhvers samningsaðila, enda njóti slík beiðni stuðnings a.m.k. þriðjungs samningsaðila.
- 19.11. Stjórnarnefndin kýs sér formann og varaformann (sem sameiginlega mynda „skrifstofuna“) samkvæmt starfsreglum nefndarinnar.

20. gr.

Framkvæmdastjórnin.

- 20.1. Aðalframkvæmdastjóri FAO tilnefni framkvæmdastjóra stjórnarnefndarinnar að fengnu samþykki hennar. Framkvæmdastjórnin skal hafa starfsfólk sér til fulltings eftir því sem þörf krefur.
- 20.2. Framkvæmdastjórnin skal sinna eftirfarandi verkefnum:
- skipuleggja fundi stjórnarnefndarinnar og undirnefnda, sem kunna að verða settar á fót, og veita þeim stjórnarsýsluástoð,
  - aðstoða stjórnarnefndina við að sinna verkefnum sínum, þ.m.t. að leysa sérverkefni sem stjórnarnefndin kann að fela honum,
  - gefa stjórnarnefndinni skýrslu um störf sín.
- 20.3. Framkvæmdastjórnin skal senda öllum samningsaðilum og aðalframkvæmdastjóranum:
- ákvarðanir stjórnarnefndarinnar innan sex daga frá því að þær eru samþykktar,
  - upplýsingar sem berast frá samningsaðilum í samræmi við ákvæði samnings þessa.
- 20.4. Framkvæmdastjórnin skal leggja fram gögn fyrir fundi stjórnarnefndarinnar á sex tungumálum Sameinuðu þjóðanna.
- 20.5. Framkvæmdastjórnin skal vinna með öðrum stofnunum og umsýslustofnunum samninga, þ.m.t. skrifstofu samningsins um líffræðilega fjölbreytni, að því að ná markmiðum samnings þessa.

21. gr.

Ákvæði virt.

Á fyrsta fundi sínum skal stjórnarnefndin fjalla um og samþykkja verklag, þar sem samvinna og skilvirkni sitja í fyrirrúmi, ásamt framkvæmdaáætlun í því skyni að stuðla að því að ákvæði samnings þessa séu virt og taka á því þegar ákvæði hans eru ekki virt. Fyrirnefnt verklag og framkvæmdaáætlanir skulu fela í sér stöðugt eftirlit, ásamt boði um ráðgjöf eða aðstoð, þ.m.t. lögfræðileg ráðgjöf og aðstoð, sé hennar þörf, einkum til handa þróunarlöndum og löndum með umbreytingarhagkerfi.

22. gr.

Lausn deilumála.

- 22.1. Rísi deila milli samningsaðila um túlkun eða beitingu samnings þessa skulu hlutaðeigandi samningsaðilar leitast við að leysa deiluna með samningaviðræðum.
- 22.2. Geti hlutaðeigandi samningsaðilar ekki náð samkomulagi með samningaviðræðum er þeim heimilt að leita sameiginlega aðstoðar eða fara fram á málamiðlun þriðja aðila.
- 22.3. Samningsaðili getur, jafnhliða því að hann fullgildir, staðfestir eða samþykkir samning þennan eða gerist aðili að honum eða hvenær sem er eftir það, sent vörsluaðila skriflega yfirlýsingu þess efnis að hann fallist á aðra eða báðar eftirfarandi leiðir til lausnar deilumálum vegna deilu sem ekki finnst lausn á samkvæmt málsgrein 22.1 eða 22.2:
- að leggja deiluna í gerð eins og mælt er fyrir um í 1. hluta II. viðauka við samning þennan,
  - að vísa deilunni til Alþjóðadómstólsins í Haag.
- 22.4. Hafí deiluaðilar ekki samþykkt sömu málsmeðferð eða ekki samþykkt neina málsmeðferð, í samræmi við málsgrein 22.3 hér að framan, ber að vísa deilunni til sáttameðferðar í samræmi við 2. hluta II. viðauka við samning þennan, nema aðilar komi sér saman um annað.

23. gr.

Breytingar á samningnum.

- 23.1. Sérhverjum samningsaðila er heimilt að leggja fram breytingartillögu við samning þennan.
- 23.2. Samþykkja ber breytingar á samningi þessum á fundi stjórnarnefndarinnar. Framkvæmdastjórinn skal senda samningsaðilum texta sérhverrar breytingartillögu eigi síðar en sex mánuðum fyrir þann fund þar sem til stendur að leggja hana fram til samþykktar.
- 23.3. Allar breytingar á samningi þessum skulu gerðar með almennu samkomulagi þeirra samningsaðila sem eru viðstaddir á fundi stjórnarnefndarinnar.
- 23.4. Sérhver breyting, sem stjórnarnefndin samþykkir, öðlast gildi meðal samningsaðila, sem hafa fullgilt, staðfest eða samþykkt hana, á nítugasta degi eftir að tveir þriðju hlutar samningsaðila hafa afhent skjöl um fullgildinguna, staðfestingu eða samþykki til vörslu. Eftir það öðlast breytingin gildi gagnvart sérhverjum öðrum samningsaðila á nítugasta degi eftir að sá samningsaðili afhendir til vörslu skjál sitt um fullgildinguna, staðfestingu eða samþykki.
- 23.5. Skjál, sem aðildarstofnun FAO afhendir til vörslu, skal, að því er þessa grein varðar, ekki teljast viðbót við þau skjöl sem aðildarríki hennar afhenda til vörslu.

24. gr.

Viðaukar.

- 24.1. Viðaukar við samning þennan eru óaðskiljanlegur hluti hans og vísun til samnings þessa er jafnframt vísun til allra viðauka við hann.
- 24.2. Ákvæði 23. gr. um breytingar á samningi þessum gilda um breytingar á viðaukum.

25. gr.

Undirritun.

Samningur þessi skal liggja frammi til undirritunar hjá FAO frá 3. nóvember 2001 til 4. nóvember 2002 af hálfu allra aðildarríkja FAO og allra ríkja sem eiga ekki aðild að FAO en eru aðilar að Sameinuðu þjóðunum eða einhverjum sérstofnunum þeirra eða að Alþjóðakjarnorkumálastofnuninni.

26. gr.

Fullgilding, staðfesting eða samþykki.

Samningur þessi er með fyrirvara um fullgildinguna, staðfestingu eða samþykki bæði þeirra aðila, sem eiga aðild að FAO, og þeirra sem ekki eiga aðild að stofnuninni, og um getur í 25. gr. Afhenda ber vörsluaðila skjöl til vörslu um fullgildinguna, staðfestingu eða samþykki.

27. gr.

Aðild.

Samningur þessi skal liggja frammi til aðildar fyrir öll aðildarríki FAO og öll ríki, sem eiga ekki aðild að FAO en eru aðilar að Sameinuðu þjóðunum eða einhverjum sérstofnunum þeirra eða að Alþjóðakjarnorkumálastofnuninni, frá þeim degi að telja þegar frestur til að undirrita hann er liðinn. Afhenda ber vörsluaðila skjöl um aðild til vörslu.

28. gr.

Gildistaka.

- 28.1. Samningur þessi öðlast gildi, með fyrirvara um ákvæði málsgreinar 29.2, á nítugasta degi eftir að fertugasta skjalið um fullgildinguna, staðfestingu, samþykki eða aðild er afhent til vörslu, að því tilskildu að a.m.k. tuttugu skjöl um fullgildinguna, staðfestingu, samþykki eða aðild hafi verið afhent til vörslu af hálfu aðila að FAO.
- 28.2. Að því er sérhvern aðila að FAO varðar og sérhvert ríki, sem er ekki aðili að FAO en er aðili að Sameinuðu þjóðunum eða einhverjum sérstofnunum þeirra eða að Alþjóðakjarnorkumálastofnuninni og fullgildir, staðfestir eða samþykkir samning þennan eða gerist aðili að honum eftir að fertugasta skjalið um fullgildinguna, staðfestingu, samþykki eða aðild er afhent til vörslu í samræmi við málsgrein 28.1, skal samningurinn öðlast gildi á nítugasta degi eftir að hlutað-

eigandi aðili eða ríki afhendir skjal sitt um fullgildingu, staðfestingu, samþykki eða aðild til vörslu.

29. gr.

Aðildarstofnanir FAO.

- 29.1. Þegar aðildarstofnun FAO afhendir til vörslu skjal um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki samnings þessa eða aðild að honum skal aðildarstofnunin, í samræmi við ákvæði 7. mgr. II. gr. stofnskrár FAO, tilkynna um sérhverja breytingu á yfirlýsingu hennar um valdsvið, sem hún leggur fram skv. 5. mgr. II. gr. stofnskrár FAO, þ.e. breytingu sem varðar skiptingu valdsviðs og nauðsynleg kann að vera í tengslum við staðfestingu hennar á samningi þessum. Hverjum aðila að samningi þessum er hvenær sem er heimilt að fara þess á leit við aðildarstofnun FAO, sem er aðili að samningi þessum, að aðildarstofnunin veiti upplýsingar um hver, þ.e. aðildarstofnunin eða aðildarríki hennar, beri ábyrgð á framkvæmd tiltekinna þátta sem samningur þessi tekur til. Aðildarstofnunin skal láta þessar upplýsingar í té innan hæfilegs frests.
- 29.2. Skjöl um fullgildingu, staðfestingu, samþykki, aðild eða úrsögn, sem aðildarstofnun FAO afhendir til vörslu, skulu ekki teljast viðbót við þau skjöl sem aðildarríki hennar afhenda til vörslu.

30. gr.

Fyrirvarar.

Óheimilt er að gera fyrirvara við samning þennan.

31. gr.

Aðilar sem ekki eiga aðild að samningnum.

Samningsaðilarnir skulu hvetja sérhvern aðila að FAO eða sérhvert annað ríki, sem er ekki aðili að samningi þessum, til þess að staðfesta samning þennan.

32. gr.

Úrsögn.

- 32.1. Sérhverjum samningsaðila er heimilt, hvenær sem er eftir að tvö ár eru liðin frá þeim degi þegar samningur þessi öðlaðist gildi gagnvart honum, að tilkynna vörsluaðila skriflega um að hann segi samningi þessum upp. Vörsluaðilinn skal þegar í stað tilkynna öllum samningsaðilum um það.
- 32.2. Úrsögnin tekur gildi einu ári eftir að tilkynningunni er veitt viðtaka.

33. gr.

Samningsslit.

- 33.1. Samningur þessi fellur sjálfkrafa úr gildi ef og þegar fjöldi samningsaðila fer, vegna úrsagna, niður fyrir fjörutíu, nema þeir samningsaðilar, sem eftir eru, ákveði annað samhljóða.
- 33.2. Vörsluaðili skal tilkynna öllum samningsaðilum, sem eftir eru, um það þegar fjöldi samningsaðila er kominn niður í fjörutíu.
- 33.3. Komi til ógildingar samnings þessa gilda þær fjárhagsreglur sem stjórnarnefndin mun samþykkja um ráðstöfun eigna.

34. gr.

Vörsluaðili.

Aðalframkvæmdastjóri FAO skal vera vörsluaðili samnings þessa.

35. gr.

Gildir textar.

Textar samnings þessa á arabísku, ensku, frönsku, kínversku, rússnesku og spænsku eru allir jafngildir.

I. VIÐAUKI
SKRÁ UM NYTJAPLÖNTUR SEM FJÖLÞJÓÐLEGA KERFIÐ TEKUR TIL

RÆKTAÐAR MATJURTIR

Nytjaplanta	Ættkvísl	Athugasemdir
Brauðaldin	<i>Artocarpus</i>	Brauðaldin einvörðungu.
Spergill	<i>Asparagus</i>	
Hafrar	<i>Avena</i>	
Rófur	<i>Beta</i>	
Kál og fleira	<i>Brassica</i> o.fl.	Meðal ættkvísla eru: <i>Brassica</i> , <i>Armoracia</i> , <i>Barbarea</i> , <i>Camelina</i> , <i>Crambe</i> , <i>Diplotaxis</i> , <i>Eruca</i> , <i>Isatis</i> , <i>Lepidium</i> , <i>Raphanobrassica</i> , <i>Raphanus</i> , <i>Rorippa</i> og <i>Sinapis</i> . Undir þetta falla oliufraeplöntur og grænmeti, t.d. kál, repja, mustarður, karsi, klettasalát, hreðka og næpa. Tegundin <i>Lepidium meyenii</i> (maca) er ekki meðtalin.
Dúfnabaun	<i>Cajanus</i>	
Kjúklingabaun	<i>Cicer</i>	
Sítrustré	<i>Citrus</i>	Ættkvíslirnar <i>Poncirus</i> og <i>Fortunella</i> eru meðtaldar sem frumstofnar.
Kókospálmi	<i>Cocos</i>	
Helstu kólflóm	<i>Colocasia</i> , <i>Xanthosoma</i>	Til helstu kólflóma heyrja þerrirót og skyldar plöntur (cocoyam, dasheen, tannia).
Gulrót	<i>Daucus</i>	
Kínakartafla	<i>Dioscorea</i>	
Fingurhirsí	<i>Eleusine</i>	
Jarðarber	<i>Fragaria</i>	
Sólffill	<i>Helianthus</i>	
Bygg	<i>Hordeum</i>	
Sætuhnúður	<i>Ipomoea</i>	
Varpabaun	<i>Lathyrus</i>	
Linsubaun	<i>Lens</i>	
Epli	<i>Malus</i>	
Kassava	<i>Manihot</i>	<i>Manihot esculenta</i> einvörðungu.
Banani/mjölbanani	<i>Musa</i>	Nema <i>Musa textilis</i> .
Hrísgjón	<i>Oryza</i>	
Perluhirsí (pearl millet)	<i>Pennisetum</i>	
Baunir	<i>Phaseolus</i>	Nema <i>Phaseolus polyanthus</i> .
Ertur	<i>Pisum</i>	
Rúgur	<i>Secale</i>	
Kartafla	<i>Solanum</i>	<i>Tuberosa</i> -deildin meðtalin, nema <i>Solanum phureja</i> .
Eggaldin	<i>Solanum</i>	<i>Melongena</i> -deildin meðtalin.
Dúrri	<i>Sorghum</i>	
Rúghveiti	<i>Triticosecale</i>	
Hveiti	<i>Triticum</i> o.fl.	<i>Agropyron</i> , <i>Elymus</i> og <i>Secale</i> meðtalin.
Flækjur	<i>Vicia</i>	
Augnbaun o.fl.	<i>Vigna</i>	
Máis	<i>Zea</i>	nema <i>Zea perennis</i> , <i>Zea diploperennis</i> og <i>Zea luxurians</i> .

FÓÐURJURTIR

Ættkvíslir	Tegundir
FÓÐURBELGJURTIR	
<i>Astragalus</i>	<i>chinensis</i> , <i>cicer</i> , <i>arenarius</i>
<i>Canavalia</i>	<i>ensifomis</i>

<i>Coronilla</i>	<i>varia</i>
<i>Hedysarum</i>	<i>coronarium</i>
<i>Lathyrus</i>	<i>cicera, ciliolatus, hirsutus, ochrus, odoratus, sativus</i>
<i>Lespedeza</i>	<i>cuneata, striata, stipulacea</i>
<i>Lotus</i>	<i>corniculatus, subbiflorus, uliginosus</i>
<i>Lupinus</i>	<i>albus, angustifolius, luteus</i>
<i>Medicago</i>	<i>arborea, falcata, sativa, scutellata, rigidula, truncatula</i>
<i>Melilotus</i>	<i>albus, officinalis</i>
<i>Onobrychis</i>	<i>viciifolia</i>
<i>Ornithopus</i>	<i>sativus</i>
<i>Prosopis</i>	<i>affinis, alba, chilensis, nigra, pallida</i>
<i>Pueraria</i>	<i>phaseoloides</i>
<i>Trifolium</i>	<i>alexandrinum, alpestre, ambiguum, angustifolium, arvense, agrocicerum, hybridum, incarnatum, pratense, repens, resupinatum, rueppellianum, semipilosum, subterraneum, vesiculosum</i>

FÓÐURGRÖS

<i>Andropogon</i>	<i>gayanus</i>
<i>Agropyron</i>	<i>crisatum, desertorum</i>
<i>Agrostis</i>	<i>stolonifera, tenuis</i>
<i>Alopecurus</i>	<i>pratensis</i>
<i>Arrhenatherum</i>	<i>elatius</i>
<i>Dactylis</i>	<i>glomerata</i>
<i>Festuca</i>	<i>arundinacea, gigantea, heterophylla, ovina, pratensis, rubra</i>
<i>Lolium</i>	<i>hybridum, multiflorum, perenne, rigidum, temulentum</i>
<i>Phalaris</i>	<i>aquatica, arundinacea</i>
<i>Phleum</i>	<i>pratense</i>
<i>Poa</i>	<i>alpina, annua, pratensis</i>
<i>Tripsacum</i>	<i>laxum</i>

AÐRAR FÓÐURJURTIR

<i>Atriplex</i>	<i>halimus, nummularia</i>
<i>Salsola</i>	<i>vermiculata</i>

II. VIÐAUKI

1. hluti

GERÐARDÓMSMEÐFERÐ

1. gr.

Málshöfðandi skal tilkynna framkvæmdastjóranum að aðilar að deilunni leggi hana í gerð skv. 22. gr. Í tilkynningunni skal koma fram hvert úrlausnarefni gerðardómsins er og sérstaklega þær greinar samnings þessa þar sem deilt er um túlkun og beitingu. Komi deiluaðilar sér ekki saman um hvert deiluefnið er áður en forseti gerðardómsins er tilnefndur skal dómurinn ákveða það. Framkvæmdastjórinn skal framsenda öllum aðilum að samningi þessum þær upplýsingar sem berast með fyrrgreindum hætti.

2. gr.

1. Gerðardómur skal skipaður þremur gerðarmönnum í deilumálum þar sem tveir aðilar deila. Hvor deiluaðili skipar einn gerðarmann og þeir tveir sem þannig eru skipaðir tilnefna þriðja gerðarmann sameiginlega sem situr í forsæti dómsins. Þriðji gerðarmaðurinn skal hvorki vera ríkisborgari í landi deiluaðila né vera að jafnaði búsettur á landsvæði deiluaðila, vera starfsmaður þeirra eða hafa komið að málinu með öðrum hætti.
2. Ef deila stendur milli fleiri samningsaðila en tveggja skulu þeir deiluaðilar sem hafa sömu hagsmuna að gæta sameinast um skipun eins gerðarmanns.
3. Ófyllt skarð skal fylla með þeim hætti sem er lýst þegar gerðarmenn eru skipaðir í byrjun.

3. gr.

1. Hafi forseti gerðardóms ekki verið tilnefndur innan tveggja mánaða frá því að seinni gerðarmaðurinn var skipaður skal aðalframkvæmdastjóri FAO tilnefna forsetann innan tveggja mánaða frá því að sá frestur er liðinn, fari deiluaðili fram á það.
2. Skipi deiluaðili ekki gerðarmann innan tveggja mánaða frá því að hann veitir beiðninni viðtöku getur mótaðilinn tilkynnt aðalframkvæmdastjóra FAO um það, sem skipar gerðarmanninn innan tveggja mánaða frá því að fyrrnefndur frestur er liðinn.

4. gr.

Gerðardómurinn skal setja niður deiluna í samræmi við ákvæði samnings þessa og reglur þjóðaréttar.

5. gr.

Gerðardómurinn setur sér starfsreglur nema deiluaðilar komi sér saman um annað.

6. gr.

Gerðardómurinn kann, fari deiluaðili fram á það, að leggja til að gerðar verði nauðsynlegar, tíma- bundnar verndarráðstafanir.

7. gr.

Deiluaðilar skulu auðvelda störf gerðardómsins og skulu einkum, með öllum tiltækum ráðum:

- a) útvega honum öll viðkomandi gögn, upplýsingar og aðstöðu og
- b) gera honum kleift, ef nauðsyn krefur, að kalla til vitni eða sérfræðinga og hlýða á vitnisburð þeirra.

8. gr.

Sú skylda hvílir á deiluaðilum og gerðarmönnum að þeir fari með leynilegar upplýsingar, sem þeim eru afhentar, sem trúnaðarmál meðan meðferð deilumáls stendur yfir fyrir gerðardómi.

9. gr.

Deiluaðilar skulu deila kostnaði vegna gerðardómsins jafnt sín á milli, nema gerðardómurinn ákveði annað vegna sérstakra málsatvika. Gerðardómurinn skal bókfæra allan kostnað sem hann leggur í og afhenda deiluaðilum lokakostnaðaruppgjör.

10. gr.

Sérhverjum sammingsaðila, sem á lagalegra hagsmuna að gæta að því er deiluefnið varðar, þ.e. hagsmuna sem ákvörðun í málinu getur varðað, er heimilt að hafa afskipti af meðferð málsins með samþykki gerðardómsins.

11. gr.

Gerðardómurinn getur hlýtt á málflutning og tekið ákvarðanir um gagnkröfur sem eru beinlínis byggðar á deiluefninu.

12. gr.

Ákvarðanir gerðardómsins um málsmeðferð, sem og um efnisatriði, skulu teknar með einföldum meirihluta gerðarmanna.

13. gr.

Komi deiluaðili ekki fyrir gerðardóminn eða haldi ekki uppi vörnum fyrir málstað sinn getur mótaðilinn farið þess á leit við dóminn að hann haldi málsmeðferð áfram og kveði upp úrskurð sinn. Fjarvera deiluaðila, eða sú staðreynd að deiluaðili heldur ekki uppi vörnum fyrir málstað sinn, kemur ekki í veg fyrir meðferð málsins. Áður en gerðardómurinn kveður upp endanlegan úrskurð sinn skal hann ganga úr skugga um að krafa sú, sem til er meðferðar, sé á rökum reist í reynd og að lögum.

14. gr.

Dómurinn skal kveða upp endanlegan úrskurð sinn innan fimm mánaða frá þeim degi þegar hann er fullskipaður, nema hann telji nauðsynlegt að lengja þann frest, þó eigi lengur en um fimm mánuði til viðbótar.

15. gr.

Endanlegur úrskurður gerðardómsins takmarkast við deiluefnið og skal hann rökstuddur. Í úrskurðinum skal telja upp nöfn þeirra sem hafa tekið þátt í meðferð málsins og tilgreina þann dag þegar hann er upp kveðinn. Sérhverjum gerðarmanni er heimilt að láta sjálfstæða skoðun sína eða sérálit fylgja endanlegum úrskurði.

16. gr.

Úrskurðurinn er bindandi fyrir deiluaðila. Honum verður ekki áfrýjað nema deiluaðilar hafi sammælt fyrirfram um áfrýjunarleið.

17. gr.

Hvor deiluaðili sem er getur farið þess á leit við þann gerðardóm sem kvað upp endanlegan úrskurð að hann leysi úr sérhverjum ágreiningi sem kann að rísa milli deiluaðila út af túlkun hans eða fullnustu.

2. hluti

SÁTTAUMLEITANIR

1. gr.

Koma skal á fót sáttanefnd að beiðni eins deiluaðila. Nefndina skipa fimm nefndarmenn, nema sammingsaðilar komi sér saman um annað, tveir tilnefndir af hvorum deiluaðila um sig, ásamt formanni sem hinir nefndarmennirnir velja í sameiningu.

2. gr.

Ef deila stendur milli fleiri samningsaðila en tveggja skulu þeir deiluaðilar sem hafa sömu hagsmuna að gæta sameinast um skipun nefndarmanna sinna. Ef tveir deiluaðilar eða fleiri hafa ólíkra hagsmuna að gæta, eða óeining er um það hvort hagsmunir þeirra fari saman, skulu þeir skipa nefndarmenn sína hver og einn.

3. gr.

Ef deiluaðilar ganga ekki frá skipunum sínum innan tveggja mánaða frá þeim degi þegar óskað var eftir að sáttanefnd yrði sett á stofn skal aðalframkvæmdastjóri FAO, að beiðni deiluaðilans sem bar óskina fram, annast slíkar skipanir innan tveggja mánaða frá því að fyrrnefndur frestur er liðinn.

4. gr.

Hafi val formanns sáttanefndarinnar ekki farið fram innan tveggja mánaða frá því að síðasti nefndarmaður var skipaður skal aðalframkvæmdastjóri FAO, að beiðni deiluaðila, tilnefna formann innan tveggja mánaða frá því að fyrrnefndur frestur er liðinn.

5. gr.

Ákvarðanir sáttanefndarinnar skulu teknar með einföldum meirihluta atkvæða nefndarmanna. Sáttanefndin setur sér starfsreglur, nema deiluaðilar komi sér saman um annað. Hún skal skila tillögu um lausn á deilunni sem deiluaðilar skulu ígrunda í góðri trú.

6. gr.

Komi upp ágreiningur um valdsvið sáttanefndarinnar skal hún sjálf leysa þann ágreining.

INTERNATIONAL TREATY
ON PLANT GENETIC RESOURCES
FOR FOOD AND AGRICULTURE

PREAMBLE

The Contracting Parties,

Convinced of the special nature of plant genetic resources for food and agriculture, their distinctive features and problems needing distinctive solutions;

Alarmed by the continuing erosion of these resources;

Cognizant that plant genetic resources for food and agriculture are a common concern of all countries, in that all countries depend very largely on plant genetic resources for food and agriculture that originated elsewhere;

Acknowledging that the conservation, exploration, collection, characterization, evaluation and documentation of plant genetic resources for food and agriculture are essential in meeting the goals of the Rome Declaration on World Food Security and the World Food Summit Plan of Action and for sustainable agricultural development for this and future generations, and that the capacity of developing countries and countries with economies in transition to undertake such tasks needs urgently to be reinforced;

Noting that the Global Plan of Action for the Conservation and Sustainable Use of Plant Genetic Resources for Food and agriculture is an internationally agreed framework for such activities;

Acknowledging further that plant genetic resources for food and agriculture are the raw material indispensable for crop genetic improvement, whether by means of farmers' selection, classical plant breeding or modern biotechnologies, and are essential in adapting to unpredictable environmental changes and future human needs;

Affirming that the past, present and future contributions of farmers in all regions of the world, particularly those in centres of origin and diversity, in conserving, improving and making available these resources, is the basis of Farmers' Rights;

Affirming also that the rights recognized in this Treaty to save, use, exchange and sell farm-saved seed and other propagating material, and to participate in decision-making regarding, and in the fair and equitable sharing of the benefits arising from, the use of plant genetic resources for food and agriculture, are fundamental to the realization of Farmers' Rights, as well as the promotion of Farmers' Rights at national and international levels;

Recognizing that this Treaty and other international agreements relevant to this Treaty should be mutually supportive with a view to sustainable agriculture and food security;

Affirming that nothing in this Treaty shall be interpreted as implying in any way a change in the rights and obligations of the Contracting Parties under other international agreements;

Understanding that the above recital is not intended to create a hierarchy between this Treaty and other international agreements;

Aware that questions regarding the management of plant genetic resources for food and agriculture are at the meeting point between agriculture, the environment and commerce, and convinced that there should be synergy among these sectors;

Aware of their responsibility to past and future generations to conserve the World's diversity of plant genetic resources for food and agriculture;

Recognizing that, in the exercise of their sovereign rights over their plant genetic resources for food and agriculture, states may mutually benefit from the creation of an effective multilateral system

for facilitated access to a negotiated selection of these resources and for the fair and equitable sharing of the benefits arising from their use; and

Desiring to conclude an international agreement within the framework of the Food and agriculture Organization of the United Nations, hereinafter referred to as FAO, under Article XIV of the FAO Constitution;

Have agreed as follows:

PART I
INTRODUCTION

Article 1
Objectives

- 1.1 The objectives of this Treaty are the conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture and the fair and equitable sharing of the benefits arising out of their use, in harmony with the Convention on Biological Diversity, for sustainable agriculture and food security.
- 1.2 These objectives will be attained by closely linking this Treaty to the Food and agriculture Organization of the United Nations and to the Convention on Biological Diversity.

Article 2
Use of terms

For the purpose of this Treaty, the following terms shall have the meanings hereunder assigned to them. These definitions are not intended to cover trade in commodities:

“*In situ* conservation” means the conservation of ecosystems and natural habitats and the maintenance and recovery of viable populations of species in their natural surroundings and, in the case of domesticated or cultivated plant species, in the surroundings where they have developed their distinctive properties.

“*Ex situ* conservation” means the conservation of plant genetic resources for food and agriculture outside their natural habitat.

“Plant genetic resources for food and agriculture” means any genetic material of plant origin of actual or potential value for food and agriculture.

“Genetic material” means any material of plant origin, including reproductive and vegetative propagating material, containing functional units of heredity.

“Variety” means a plant grouping, within a single botanical taxon of the lowest known rank, defined by the reproducible expression of its distinguishing and other genetic characteristics.

“*Ex situ* collection” means a collection of plant genetic resources for food and agriculture maintained outside their natural habitat.

“Centre of origin” means a geographical area where a plant species, either domesticated or wild, first developed its distinctive properties.

“Centre of crop diversity” means a geographic area containing a high level of genetic diversity for crop species in *in situ* conditions.

Article 3
Scope

This Treaty relates to plant genetic resources for food and agriculture.

PART II
GENERAL PROVISIONS

Article 4
General Obligations

Each Contracting Party shall ensure the conformity of its laws, regulations and procedures with its obligations as provided in this Treaty.

Article 5

*Conservation, Exploration, Collection, Characterization, Evaluation
and Documentation of Plant Genetic Resources for Food and agriculture*

- 5.1 Each Contracting Party shall, subject to national legislation, and in cooperation with other Contracting Parties where appropriate, promote an integrated approach to the exploration, conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture and shall in particular, as appropriate:
- a) Survey and inventory plant genetic resources for food and agriculture, taking into account the status and degree of variation in existing populations, including those that are of potential use and, as feasible, assess any threats to them;
  - b) Promote the collection of plant genetic resources for food and agriculture and relevant associated information on those plant genetic resources that are under threat or are of potential use;
  - c) Promote or support, as appropriate, farmers and local communities' efforts to manage and conserve on-farm their plant genetic resources for food and agriculture;
  - d) Promote in situ conservation of wild crop relatives and wild plants for food production, including in protected areas, by supporting, inter alia, the efforts of indigenous and local communities;
  - e) Cooperate to promote the development of an efficient and sustainable system of ex situ conservation, giving due attention to the need for adequate documentation, characterization, regeneration and evaluation, and promote the development and transfer of appropriate technologies for this purpose with a view to improving the sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture;
  - f) Monitor the maintenance of the viability, degree of variation, and the genetic integrity of collections of plant genetic resources for food and agriculture.
- 5.2 The Contracting Parties shall, as appropriate, take steps to minimize or, if possible, eliminate threats to plant genetic resources for food and agriculture.

Article 6

Sustainable Use of Plant Genetic Resources

- 6.1 The Contracting Parties shall develop and maintain appropriate policy and legal measures that promote the sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture.
- 6.2 The sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture may include such measures as:
- a) pursuing fair agricultural policies that promote, as appropriate, the development and maintenance of diverse farming systems that enhance the sustainable use of agricultural biological diversity and other natural resources;
  - b) strengthening research which enhances and conserves biological diversity by maximizing intra- and inter-specific variation for the benefit of farmers, especially those who generate and use their own varieties and apply ecological principles in maintaining soil fertility and in combating diseases, weeds and pests;
  - c) promoting, as appropriate, plant breeding efforts which, with the participation of farmers, particularly in developing countries, strengthen the capacity to develop varieties particularly adapted to social, economic and ecological conditions, including in marginal areas;
  - d) broadening the genetic base of crops and increasing the range of genetic diversity available to farmers;
  - e) promoting, as appropriate, the expanded use of local and locally adapted crops, varieties and underutilized species;
  - f) supporting, as appropriate, the wider use of diversity of varieties and species in on-farm management, conservation and sustainable use of crops and creating strong links to plant breeding and agricultural development in order to reduce crop vulnerability and genetic erosion, and promote increased world food production compatible with sustainable development; and

- g) reviewing, and, as appropriate, adjusting breeding strategies and regulations concerning variety release and seed distribution.

Article 7

National Commitments and International Cooperation

- 7.1 Each Contracting Party shall, as appropriate, integrate into its agriculture and rural development policies and programmes, activities referred to in Articles 5 and 6, and cooperate with other Contracting Parties, directly or through FAO and other relevant international organizations, in the conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture.
- 7.2 International cooperation shall, in particular, be directed to:
  - a) establishing or strengthening the capabilities of developing countries and countries with economies in transition with respect to conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture;
  - b) enhancing international activities to promote conservation, evaluation, documentation, genetic enhancement, plant breeding, seed multiplication; and sharing, providing access to, and exchanging, in conformity with Part IV, plant genetic resources for food and agriculture and appropriate information and technology;
  - c) maintaining and strengthening the institutional arrangements provided for in Part V; and
  - d) implement the funding strategy of Article 18.

Article 8

Technical Assistance

The Contracting Parties agree to promote the provision of technical assistance to Contracting Parties, especially those that are developing countries or countries with economies in transition, either bilaterally or through the appropriate international organizations, with the objective of facilitating the implementation of this Treaty.

PART III

FARMERS' RIGHTS

Article 9

Farmers' Rights

- 9.1 The Contracting Parties recognize the enormous contribution that the local and indigenous communities and farmers of all regions of the world, particularly those in the centres of origin and crop diversity, have made and will continue to make for the conservation and development of plant genetic resources which constitute the basis of food and agriculture production throughout the world.
- 9.2 The Contracting Parties agree that the responsibility for realizing Farmers' Rights, as they relate to plant genetic resources for food and agriculture, rests with national governments. In accordance with their needs and priorities, each Contracting Party should, as appropriate, and subject to its national legislation, take measures to protect and promote Farmers' Rights, including:
  - a) protection of traditional knowledge relevant to plant genetic resources for food and agriculture;
  - b) the right to equitably participate in sharing benefits arising from the utilization of plant genetic resources for food and agriculture; and
  - c) the right to participate in making decisions, at the national level, on matters related to the conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture.
- 9.3 Nothing in this Article shall be interpreted to limit any rights that farmers have to save, use, exchange and sell farm-saved seed/propagating material, subject to national law and as appropriate.

PART IV
THE MULTILATERAL SYSTEM OF ACCESS AND BENEFIT-SHARING

Article 10

Multilateral System of Access and Benefit-sharing

- 10.1 In their relationships with other States, the Contracting Parties recognize the sovereign rights of States over their own plant genetic resources for food and agriculture, including that the authority to determine access to those resources rests with national governments and is subject to national legislation.
- 10.2 In the exercise of their sovereign rights, the Contracting Parties agree to establish a multilateral system, which is efficient, effective, and transparent, both to facilitate access to plant genetic resources for food and agriculture, and to share, in a fair and equitable way, the benefits arising from the utilization of these resources, on a complementary and mutually reinforcing basis.

Article 11

Coverage of the Multilateral System

- 11.1 In furtherance of the objectives of conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture and the fair and equitable sharing of benefits arising out of their use, as stated in Article 1, the Multilateral System shall cover the plant genetic resources for food and agriculture listed in Annex I, established according to criteria of food security and interdependence.
- 11.2 The Multilateral System, as identified in Article 11.1, shall include all plant genetic resources for food and agriculture listed in Annex I that are under the management and control of the Contracting Parties and in the public domain. With a view to achieving the fullest possible coverage of the Multilateral System, the Contracting Parties invite all other holders of the plant genetic resources for food and agriculture listed in Annex I to include these plant genetic resources for food and agriculture in the Multilateral System.
- 11.3 Contracting Parties also agree to take appropriate measures to encourage natural and legal persons within their jurisdiction who hold plant genetic resources for food and agriculture listed in Annex I to include such plant genetic resources for food and agriculture in the Multilateral System.
- 11.4 Within two years of the entry into force of the Treaty, the Governing Body shall assess the progress in including the plant genetic resources for food and agriculture referred to in paragraph 11.3 in the Multilateral System. Following this assessment, the Governing Body shall decide whether access shall continue to be facilitated to those natural and legal persons referred to in paragraph 11.3 that have not included these plant genetic resources for food and agriculture in the Multilateral System, or take such other measures as it deems appropriate.
- 11.5 The Multilateral System shall also include the plant genetic resources for food and agriculture listed in Annex I and held in the *ex situ* collections of the International Agricultural Research Centres of the Consultative Group on International Agricultural Research (CGIAR), as provided in Article 15.1a, and in other international institutions, in accordance with Article 15.5.

Article 12

*Facilitated access to plant genetic resources for food
and agriculture within the Multilateral System*

- 12.1 The Contracting Parties agree that facilitated access to plant genetic resources for food and agriculture under the Multilateral System, as defined in Article 11, shall be in accordance with the provisions of this Treaty.
- 12.2 The Contracting Parties agree to take the necessary legal or other appropriate measures to provide such access to other Contracting Parties through the Multilateral System. To this effect, such access shall also be provided to legal and natural persons under the jurisdiction of any Contracting Party, subject to the provisions of Article 11.4.
- 12.3 Such access shall be provided in accordance with the conditions below:

- a) Access shall be provided solely for the purpose of utilization and conservation for research, breeding and training for food and agriculture, provided that such purpose does not include chemical, pharmaceutical and/or other non-food/feed industrial uses. In the case of multiple-use crops (food and non-food), their importance for food security should be the determinant for their inclusion in the Multilateral System and availability for facilitated access.
  - b) Access shall be accorded expeditiously, without the need to track individual accessions and free of charge, or, when a fee is charged, it shall not exceed the minimal cost involved;
  - c) All available passport data and, subject to applicable law, any other associated available non-confidential descriptive information, shall be made available with the plant genetic resources for food and agriculture provided;
  - d) Recipients shall not claim any intellectual property or other rights that limit the facilitated access to the plant genetic resources for food and agriculture, or their genetic parts or components, in the form received from the Multilateral System;
  - e) Access to plant genetic resources for food and agriculture under development, including material being developed by farmers, shall be at the discretion of its developer, during the period of its development;
  - f) Access to plant genetic resources for food and agriculture protected by intellectual and other property rights shall be consistent with relevant international agreements, and with relevant national laws;
  - g) Plant genetic resources for food and agriculture accessed under the Multilateral System and conserved shall continue to be made available to the Multilateral System by the recipients of those plant genetic resources for food and agriculture, under the terms of this Treaty; and
  - h) Without prejudice to the other provisions under this Article, the Contracting Parties agree that access to plant genetic resources for food and agriculture found in in situ conditions will be provided according to national legislation or, in the absence of such legislation, in accordance with such standards as may be set by the Governing Body.
- 12.4 To this effect, facilitated access, in accordance with Articles 12.2 and 12.3 above, shall be provided pursuant to a standard material transfer agreement (MTA), which shall be adopted by the Governing Body and contain the provisions of Articles 12.3a, d and g, as well as the benefit-sharing provisions set forth in Article 13.2d(ii) and other relevant provisions of this Treaty, and the provision that the recipient of the plant genetic resources for food and agriculture shall require that the conditions of the MTA shall apply to the transfer of plant genetic resources for food and agriculture to another person or entity, as well as to any subsequent transfers of those plant genetic resources for food and agriculture.
- 12.5 Contracting Parties shall ensure that an opportunity to seek recourse is available, consistent with applicable jurisdictional requirements, under their legal systems, in case of contractual disputes arising under such MTAs, recognizing that obligations arising under such MTAs rest exclusively with the parties to those MTAs.
- 12.6 In emergency disaster situations, the Contracting Parties agree to provide facilitated access to appropriate plant genetic resources for food and agriculture in the Multilateral System for the purpose of contributing to the re-establishment of agricultural systems, in cooperation with disaster relief co-ordinators.

Article 13

Benefit-sharing in the Multilateral System

- 13.1 The Contracting Parties recognize that facilitated access to plant genetic resources for food and agriculture which are included in the Multilateral System constitutes itself a major benefit of the Multilateral System and agree that benefits accruing therefrom shall be shared fairly and equitably in accordance with the provisions of this Article.
- 13.2 The Contracting Parties agree that benefits arising from the use, including commercial, of plant genetic resources for food and agriculture under the Multilateral System shall be shared fairly and equitably through the following mechanisms: the exchange of information, access to and transfer of technology, capacity-building, and the sharing of the benefits arising from com-

mercialization, taking into account the priority activity areas in the rolling Global Plan of Action, under the guidance of the Governing Body:

a) Exchange of information:

The Contracting Parties agree to make available information which shall, *inter alia*, encompass catalogues and inventories, information on technologies, results of technical, scientific and socio-economic research, including characterization, evaluation and utilization, regarding those plant genetic resources for food and agriculture under the Multilateral System. Such information shall be made available, where non-confidential, subject to applicable law and in accordance with national capabilities. Such information shall be made available to all Contracting Parties to this Treaty through the information system, provided for in Article 17.

b) Access to and transfer of technology

- i. The Contracting Parties undertake to provide and/or facilitate access to technologies for the conservation, characterization, evaluation and use of plant genetic resources for food and agriculture which are under the Multilateral System. Recognizing that some technologies can only be transferred through genetic material, the Contracting Parties shall provide and/or facilitate access to such technologies and genetic material which is under the Multilateral System and to improved varieties and genetic material developed through the use of plant genetic resources for food and agriculture under the Multilateral System, in conformity with the provisions of Article 12. Access to these technologies, improved varieties and genetic material shall be provided and/or facilitated, while respecting applicable property rights and access laws, and in accordance with national capabilities.
- ii. Access to and transfer of technology to countries, especially to developing countries and countries with economies in transition, shall be carried out through a set of measures, such as the establishment and maintenance of, and participation in, crop-based thematic groups on utilization of plant genetic resources for food and agriculture, all types of partnership in research and development and in commercial joint ventures relating to the material received, human resource development, and effective access to research facilities.
- iii. Access to and transfer of technology as referred to in (i) and (ii) above, including that protected by intellectual property rights, to developing countries that are Contracting Parties, in particular least developed countries, and countries with economies in transition, shall be provided and/or facilitated under fair and most favourable terms, in particular in the case of technologies for use in conservation as well as technologies for the benefit of farmers in developing countries, especially in least developed countries, and countries with economies in transition, including on concessional and preferential terms where mutually agreed, *inter alia*, through partnerships in research and development under the Multilateral System. Such access and transfer shall be provided on terms which recognize and are consistent with the adequate and effective protection of intellectual property rights.

c) Capacity-building

Taking into account the needs of developing countries and countries with economies in transition, as expressed through the priority they accord to building capacity in plant genetic resources for food and agriculture in their plans and programmes, when in place, in respect of those plant genetic resources for food and agriculture covered by the Multilateral System, the Contracting Parties agree to give priority to (i) establishing and/or strengthening programmes for scientific and technical education and training in conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture, (ii) developing and strengthening facilities for conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture, in particular in developing countries, and countries with economies in transition, and (iii) carrying out scientific research preferably, and where possible, in developing countries and countries with economies in transition, in cooperation with institutions of such countries, and developing capacity for such research in fields where they are needed.

d) Sharing of monetary and other benefits of commercialization

- i. The Contracting Parties agree, under the Multilateral System, to take measures in order to achieve commercial benefit-sharing, through the involvement of the private and public sectors in activities identified under this Article, through partnerships and collaboration, including with the private sector in developing countries and countries with economies in transition, in research and technology development;
- ii. The Contracting Parties agree that the standard Material Transfer Agreement referred to in Article 12.4 shall include a requirement that a recipient who commercializes a product that is a plant genetic resource for food and agriculture and that incorporates material accessed from the Multilateral System, shall pay to the mechanism referred to in Article 19.3f, an equitable share of the benefits arising from the commercialization of that product, except whenever such a product is available without restriction to others for further research and breeding, in which case the recipient who commercializes shall be encouraged to make such payment.

The Governing Body shall, at its first meeting, determine the level, form and manner of the payment, in line with commercial practice. The Governing Body may decide to establish different levels of payment for various categories of recipients who commercialize such products; it may also decide on the need to exempt from such payments small farmers in developing countries and in countries with economies in transition. The Governing Body may, from time to time, review the levels of payment with a view to achieving fair and equitable sharing of benefits, and it may also assess, within a period of five years from the entry into force of this Treaty, whether the mandatory payment requirement in the MTA shall apply also in cases where such commercialized products are available without restriction to others for further research and breeding.

- 13.3 The Contracting Parties agree that benefits arising from the use of plant genetic resources for food and agriculture that are shared under the Multilateral System should flow primarily, directly and indirectly, to farmers in all countries, especially in developing countries, and countries with economies in transition, who conserve and sustainably utilize plant genetic resources for food and agriculture.
- 13.4 The Governing Body shall, at its first meeting, consider relevant policy and criteria for specific assistance under the agreed funding strategy established under Article 18 for the conservation of plant genetic resources for food and agriculture in developing countries, and countries with economies in transition whose contribution to the diversity of plant genetic resources for food and agriculture in the Multilateral System is significant and/or which have special needs.
- 13.5 The Contracting Parties recognize that the ability to fully implement the Global Plan of Action, in particular of developing countries and countries with economies in transition, will depend largely upon the effective implementation of this Article and of the funding strategy as provided in Article 18.
- 13.6 The Contracting Parties shall consider modalities of a strategy of voluntary benefitsharing contributions whereby Food Processing Industries that benefit from plant genetic resources for food and agriculture shall contribute to the Multilateral System.

PART V
SUPPORTING COMPONENTS

Article 14

Global Plan of Action

Recognizing that the rolling Global Plan of Action for the Conservation and Sustainable Use of Plant Genetic Resources for Food and agriculture is important to this Treaty, Contracting Parties should promote its effective implementation, including through national actions and, as appropriate, international cooperation to provide a coherent framework, *inter alia*, for capacitybuilding, technology transfer and exchange of information, taking into account the provisions of Article 13.

Article 15

Ex Situ Collections of Plant Genetic Resources for Food and agriculture held by the International Agricultural Research Centres of the Consultative Group on International Agricultural Research and other International Institutions

- 15.1 The Contracting Parties recognize the importance to this Treaty of the *ex situ* collections of plant genetic resources for food and agriculture held in trust by the International Agricultural Research Centres (IARCs) of the Consultative Group on International Agricultural Research (CGIAR). The Contracting Parties call upon the IARCs to sign agreements with the Governing Body with regard to such *ex situ* collections, in accordance with the following terms and conditions:
- a) Plant genetic resources for food and agriculture listed in Annex I of this Treaty and held by the IARCs shall be made available in accordance with the provisions set out in Part IV of this Treaty.
  - b) Plant genetic resources for food and agriculture other than those listed in Annex I of this Treaty and collected before its entry into force that are held by IARCs shall be made available in accordance with the provisions of the MTA currently in use pursuant to agreements between the IARCs and the FAO. This MTA shall be amended by the Governing Body no later than its second regular session, in consultation with the IARCs, in accordance with the relevant provisions of this Treaty, especially Articles 12 and 13, and under the following conditions:
    - i. The IARCs shall periodically inform the Governing Body about the MTAs entered into, according to a schedule to be established by the Governing Body;
    - ii. The Contracting Parties in whose territory the plant genetic resources for food and agriculture were collected from *in situ* conditions shall be provided with samples of such plant genetic resources for food and agriculture on demand, without any MTA;
    - iii. Benefits arising under the above MTA that accrue to the mechanism mentioned in Article 19.3f shall be applied, in particular, to the conservation and sustainable use of the plant genetic resources for food and agriculture in question, particularly in national and regional programmes in developing countries and countries with economies in transition, especially in centres of diversity and the least developed countries; and
    - iv. The IARCs shall take appropriate measures, in accordance with their capacity, to maintain effective compliance with the conditions of the MTAs, and shall promptly inform the Governing Body of cases of non-compliance.
  - c) IARCs recognize the authority of the Governing Body to provide policy guidance relating to *ex situ* collections held by them and subject to the provisions of this Treaty.
  - d) The scientific and technical facilities in which such *ex situ* collections are conserved shall remain under the authority of the IARCs, which undertake to manage and administer these *ex situ* collections in accordance with internationally accepted standards, in particular the Genebank Standards as endorsed by the FAO Commission on Genetic Resources for Food and agriculture.
  - e) Upon request by an IARC, the Secretary shall endeavour to provide appropriate technical support.
  - f) The Secretary shall have, at any time, right of access to the facilities, as well as right to inspect all activities performed therein directly related to the conservation and exchange of the material covered by this Article.
  - g) If the orderly maintenance of these *ex situ* collections held by IARCs is impeded or threatened by whatever event, including *force majeure*, the Secretary, with the approval of the host country, shall assist in its evacuation or transfer, to the extent possible.
- 15.2 The Contracting Parties agree to provide facilitated access to plant genetic resources for food and agriculture in Annex I under the Multilateral System to IARCs of the CGIAR that have signed agreements with the Governing Body in accordance with this Treaty. Such Centres shall be included in a list held by the Secretary to be made available to the Contracting Parties on request.

- 15.3 The material other than that listed in Annex I, which is received and conserved by IARCs after the coming into force of this Treaty, shall be available for access on terms consistent with those mutually agreed between the IARCs that receive the material and the country of origin of such resources or the country that has acquired those resources in accordance with the Convention on Biological Diversity or other applicable law.
- 15.4 The Contracting Parties are encouraged to provide IARCs that have signed agreements with the Governing Body with access, on mutually agreed terms, to plant genetic resources for food and agriculture not listed in Annex I that are important to the programmes and activities of the IARCs.
- 15.5 The Governing Body will also seek to establish agreements for the purposes stated in this Article with other relevant international institutions.

Article 16

International Plant Genetic Resources Networks

- 16.1 Existing cooperation in international plant genetic resources for food and agriculture networks will be encouraged or developed on the basis of existing arrangements and consistent with the terms of this Treaty, so as to achieve as complete coverage as possible of plant genetic resources for food and agriculture.
- 16.2 The Contracting Parties will encourage, as appropriate, all relevant institutions, including governmental, private, non-governmental, research, breeding and other institutions, to participate in the international networks.

Article 17

The Global Information System on Plant Genetic Resources for Food and agriculture

- 17.1 The Contracting Parties shall cooperate to develop and strengthen a global information system to facilitate the exchange of information, based on existing information systems, on scientific, technical and environmental matters related to plant genetic resources for food and agriculture, with the expectation that such exchange of information will contribute to the sharing of benefits by making information on plant genetic resources for food and agriculture available to all Contracting Parties. In developing the Global Information System, cooperation will be sought with the Clearing House Mechanism of the Convention on Biological Diversity.
- 17.2 Based on notification by the Contracting Parties, early warning should be provided about hazards that threaten the efficient maintenance of plant genetic resources for food and agriculture, with a view to safeguarding the material.
- 17.3 The Contracting Parties shall cooperate with the Commission on Genetic Resources for Food and agriculture of the FAO in its periodic reassessment of the state of the world's plant genetic resources for food and agriculture in order to facilitate the updating of the rolling Global Plan of Action referred to in Article 14.

PART VI

FINANCIAL PROVISIONS

Article 18

Financial Resources

- 18.1 The Contracting Parties undertake to implement a funding strategy for the implementation of this Treaty in accordance with the provisions of this Article.
- 18.2 The objectives of the funding strategy shall be to enhance the availability, transparency, efficiency and effectiveness of the provision of financial resources to implement activities under this Treaty.
- 18.3 In order to mobilize funding for priority activities, plans and programmes, in particular in developing countries and countries with economies in transition, and taking the Global Plan of Action into account, the Governing Body shall periodically establish a target for such funding.
- 18.4 Pursuant to this funding strategy:

- a) The Contracting Parties shall take the necessary and appropriate measures within the Governing Bodies of relevant international mechanisms, funds and bodies to ensure due priority and attention to the effective allocation of predictable and agreed resources for the implementation of plans and programmes under this Treaty.
  - b) The extent to which Contracting Parties that are developing countries and Contracting Parties with economies in transition will effectively implement their commitments under this Treaty will depend on the effective allocation, particularly by the developed country Parties, of the resources referred to in this Article. Contracting Parties that are developing countries and Contracting Parties with economies in transition will accord due priority in their own plans and programmes to building capacity in plant genetic resources for food and agriculture.
  - c) The Contracting Parties that are developed countries also provide, and Contracting Parties that are developing countries and Contracting Parties with economies in transition avail themselves of, financial resources for the implementation of this Treaty through bilateral and regional and multilateral channels. Such channels shall include the mechanism referred to in Article 19.3f.
  - d) Each Contracting Party agrees to undertake, and provide financial resources for national activities for the conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture in accordance with its national capabilities and financial resources. The financial resources provided shall not be used to ends inconsistent with this Treaty, in particular in areas related to international trade in commodities.
  - e) The Contracting Parties agree that the financial benefits arising from Article 13.2d are part of the funding strategy.
  - f) Voluntary contributions may also be provided by Contracting Parties, the private sector, taking into account the provisions of Article 13, non-governmental organisations and other sources. The Contracting Parties agree that the Governing Body shall consider modalities of a strategy to promote such contributions.
- 18.5 The Contracting Parties agree that priority will be given to the implementation of agreed plans and programmes for farmers in developing countries, especially in least developed countries, and in countries with economies in transition, who conserve and sustainably utilize plant genetic resources for food and agriculture.

PART VII INSTITUTIONAL PROVISIONS

Article 19

Governing Body

- 19.1 A Governing Body for this Treaty is hereby established, composed of all Contracting Parties.
- 19.2 All decisions of the Governing Body shall be taken by consensus unless by consensus another method of arriving at a decision on certain measures is reached, except that consensus shall always be required in relation to Articles 23 and 24.
- 19.3 The functions of the Governing Body shall be to promote the full implementation of this Treaty, keeping in view its objectives, and, in particular, to:
- a) provide policy direction and guidance to monitor, and adopt such recommendations as necessary for the implementation of this Treaty and, in particular, for the operation of the Multilateral System;
  - b) adopt plans and programmes for the implementation of this Treaty;
  - c) adopt, at its first session, and periodically review the funding strategy for the implementation of this Treaty, in accordance with the provisions of Article 18;
  - d) adopt the budget of this Treaty;
  - e) consider and establish subject to the availability of necessary funds such subsidiary bodies as may be necessary, and their respective mandates and composition;
  - f) establish, as needed, an appropriate mechanism, such as a Trust Account, for receiving and utilizing financial resources that will accrue to it for purposes of implementing this Treaty;

- g) establish and maintain cooperation with other relevant international organizations and treaty bodies, including in particular the Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity, on matters covered by this Treaty, including their participation in the funding strategy;
  - h) consider and adopt, as required, amendments to this Treaty, in accordance with the provisions of Article 23;
  - i) consider and adopt, as required, amendments to annexes to this Treaty, in accordance with the provisions of Article 24;
  - j) consider modalities of a strategy to encourage voluntary contributions, in particular, with reference to Articles 13 and 18;
  - k) perform such other functions as may be necessary for the fulfilment of the objectives of this Treaty;
  - l) take note of relevant decisions of the Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity and other relevant international organizations and treaty bodies;
  - m) inform, as appropriate, the Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity and other relevant international organizations and treaty bodies of matters regarding the implementation of this Treaty; and
  - n) approve the terms of agreements with the IARCs and other international institutions under Article 15, and review and amend the MTA in Article 15.
- 19.4 Subject to Article 19.6, each Contracting Party shall have one vote and may be represented at sessions of the Governing Body by a single delegate who may be accompanied by an alternate, and by experts and advisers. Alternates, experts and advisers may take part in the proceedings of the Governing Body but may not vote, except in the case of their being duly authorized to substitute for the delegate.
- 19.5 The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State not a Contracting Party to this Treaty, may be represented as observers at sessions of the Governing Body. Any other body or agency, whether governmental or non-governmental, qualified in fields relating to conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture, which has informed the Secretary of its wish to be represented as an observer at a session of the Governing Body, may be admitted unless at least one third of the Contracting Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the Rules of Procedure adopted by the Governing Body.
- 19.6 A Member Organization of FAO that is a Contracting Party and the member states of that Member Organization that are Contracting Parties shall exercise their membership rights and fulfil their membership obligations in accordance, *mutatis mutandis*, with the Constitution and General Rules of FAO.
- 19.7 The Governing Body shall adopt and amend, as required, its own Rules of Procedure and financial rules which shall not be inconsistent with this Treaty.
- 19.8 The presence of delegates representing a majority of the Contracting Parties shall be necessary to constitute a quorum at any session of the Governing Body.
- 19.9 The Governing Body shall hold regular sessions at least once every two years. These sessions should, as far as possible, be held back-to-back with the regular sessions of the Commission on Genetic Resources for Food and agriculture.
- 19.10 Special Sessions of the Governing Body shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Governing Body, or at the written request of any Contracting Party, provided that this request is supported by at least one third of the Contracting Parties.
- 19.11 The Governing Body shall elect its Chairperson and Vice-Chairpersons (collectively referred to as “the Bureau”), in conformity with its Rules of Procedure.

Article 20

Secretary

- 20.1 The Secretary of the Governing Body shall be appointed by the Director-General of FAO, with the approval of the Governing Body. The Secretary shall be assisted by such staff as may be required.
- 20.2 The Secretary shall perform the following functions:
- a) arrange for and provide administrative support for sessions of the Governing Body and for any subsidiary bodies as may be established;
  - b) assist the Governing Body in carrying out its functions, including the performance of specific tasks that the Governing Body may decide to assign to it;
  - c) report on its activities to the Governing Body.
- 20.3 The Secretary shall communicate to all Contracting Parties and to the Director-General:
- a) decisions of the Governing Body within sixty days of adoption;
  - b) information received from Contracting Parties in accordance with the provisions of this Treaty.
- 20.4 The Secretary shall provide documentation in the six languages of the United Nations for sessions of the Governing Body.
- 20.5 The Secretary shall cooperate with other organizations and treaty bodies, including in particular the Secretariat of the Convention on Biological Diversity, in achieving the objectives of this Treaty.

Article 21

Compliance

The Governing Body shall, at its first meeting, consider and approve cooperative and effective procedures and operational mechanisms to promote compliance with the provisions of this Treaty and to address issues of non-compliance. These procedures and mechanisms shall include monitoring, and offering advice or assistance, including legal advice or legal assistance, when needed, in particular to developing countries and countries with economies in transition.

Article 22

Settlement of Disputes

- 22.1 In the event of a dispute between Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Treaty, the parties concerned shall seek solutions by negotiation.
- 22.2 If the parties concerned cannot reach agreement by negotiation, they may jointly seek the good offices of, or request mediation by, a third party.
- 22.3 When ratifying, accepting, approving or acceding to this Treaty, or at any time thereafter, a Contracting Party may declare in writing to the Depositary that for a dispute not resolved in accordance with Article 22.1 or Article 22.2 above, it accepts one or both of the following means of dispute settlement as compulsory:
- a) Arbitration in accordance with the procedure laid down in Part 1 of Annex II to this Treaty;
  - b) Submission of the dispute to the International Court of Justice.
- 22.4 If the parties to the dispute have not, in accordance with Article 22.3 above, accepted the same or any procedure, the dispute shall be submitted to conciliation in accordance with Part 2 of Annex II to this Treaty unless the parties otherwise agree.

Article 23

Amendments of the Treaty

- 23.1 Amendments to this Treaty may be proposed by any Contracting Party.
- 23.2 Amendments to this Treaty shall be adopted at a session of the Governing Body. The text of any proposed amendment shall be communicated to Contracting Parties by the Secretary at least six months before the session at which it is proposed for adoption.
- 23.3 All amendments to this Treaty shall only be made by consensus of the Contracting Parties present at the session of the Governing Body.

- 23.4 Any amendment adopted by the Governing Body shall come into force among Contracting Parties having ratified, accepted or approved it on the ninetieth day after the deposit of instruments of ratification, acceptance or approval by two-thirds of the Contracting Parties. Thereafter the amendment shall enter into force for any other Contracting Party on the ninetieth day after that Contracting Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of the amendment.
- 23.5 For the purpose of this Article, an instrument deposited by a Member Organization of FAO shall not be counted as additional to those deposited by member states of such an organization.

Article 24

Annexes

- 24.1 The annexes to this Treaty shall form an integral part of this Treaty and a reference to this Treaty shall constitute at the same time a reference to any annexes thereto.
- 24.2 The provisions of Article 23 regarding amendments to this Treaty shall apply to the amendment of annexes.

Article 25

Signature

This Treaty shall be open for signature at the FAO from 3 November 2001 to 4 November 2002 by all Members of FAO and any States that are not Members of FAO but are Members of the United Nations, or any of its specialized agencies or of the International Atomic Energy Agency.

Article 26

Ratification, Acceptance or Approval

This Treaty shall be subject to ratification, acceptance or approval by the Members and non-Members of FAO referred to in Article 25. Instruments of ratification, acceptance, or approval shall be deposited with the Depositary.

Article 27

Accession

This Treaty shall be open for accession by all Members of FAO and any States that are not Members of FAO but are Members of the United Nations, or any of its specialized agencies or of the International Atomic Energy Agency from the date on which the Treaty is closed for signature. Instruments of accession shall be deposited with the Depositary.

Article 28

Entry into force

- 28.1 Subject to the provisions of Article 29.2, this Treaty shall enter into force on the ninetieth day after the deposit of the fortieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, provided that at least twenty instruments of ratification, acceptance, approval or accession have been deposited by Members of FAO.
- 28.2 For each Member of FAO and any State that is not a Member of FAO but is a Member of the United Nations, or any of its specialized agencies or of the International Atomic Energy Agency that ratifies, accepts, approves or accedes to this Treaty after the deposit, in accordance with Article 28.1, of the fortieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Treaty shall enter into force on the ninetieth day following the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 29

Member Organizations of FAO

- 29.1 When a Member Organization of FAO deposits an instrument of ratification, acceptance, approval or accession for this Treaty, the Member Organization shall, in accordance with the provisions of Article II.7 of the FAO Constitution, notify any change regarding its distribution

of competence to its declaration of competence submitted under Article II.5 of the FAO Constitution as may be necessary in light of its acceptance of this Treaty. Any Contracting Party to this Treaty may, at any time, request a Member Organization of FAO that is a Contracting Party to this Treaty to provide information as to which, as between the Member Organization and its member states, is responsible for the implementation of any particular matter covered by this Treaty. The Member Organization shall provide this information within a reasonable time.

- 29.2 Instruments of ratification, acceptance, approval, accession or withdrawal, deposited by a Member Organization of FAO, shall not be counted as additional to those deposited by its Member States.

Article 30

Reservations

No reservations may be made to this Treaty.

Article 31

Non-Parties

The Contracting Parties shall encourage any Member of FAO or other State, not a Contracting Party to this Treaty, to accept this Treaty.

Article 32

Withdrawals

- 32.1 Any Contracting Party may at any time after two years from the date on which this Treaty has entered into force for it, notify the Depositary in writing of its withdrawal from this Treaty. The Depositary shall at once inform all Contracting Parties.
- 32.2 Withdrawal shall take effect one year from the date of receipt of the notification.

Article 33

Termination

- 33.1 This Treaty shall be automatically terminated if and when, as the result of withdrawals, the number of Contracting Parties drops below forty, unless the remaining Contracting Parties unanimously decide otherwise.
- 33.2 The Depositary shall inform all remaining Contracting Parties when the number of Contracting Parties has dropped to forty.
- 33.3 In the event of termination the disposition of assets shall be governed by the financial rules to be adopted by the Governing Body.

Article 34

Depositary

The Director-General of FAO shall be the Depositary of this Treaty.

Article 35

Authentic Texts

The Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of this Treaty are equally authentic.

ANNEX I
LIST OF CROPS COVERED UNDER THE MULTILATERAL SYSTEM

FOOD CROPS

CROP	GENUS	OBSERVATIONS
Breadfruit	<i>Artocarpus</i>	Breadfruit only.
Asparagus	<i>Asparagus</i>	
Oat	<i>Avena</i>	
Beet	<i>Beta</i>	
Brassica complex	<i>Brassica</i> et al.	Genera included are: <i>Brassica</i> , <i>Armoracia</i> , <i>Barbarea</i> , <i>Camelina</i> , <i>Crambe</i> , <i>Diplotaxis</i> , <i>Eruca</i> , <i>Isatis</i> , <i>Lepidium</i> , <i>Raphanobrassica</i> , <i>Raphanus</i> , <i>Rorippa</i> , and <i>Sinapis</i> . This comprises oilseed and vegetable crops such as cabbage, rapeseed, mustard, cress, rocket, radish, and turnip. The species <i>Lepidium meyenii</i> (maca) is excluded.
Pigeon Pea	<i>Cajanus</i>	
Chickpea	<i>Cicer</i>	
Citrus	<i>Citrus</i>	Genera <i>Poncirus</i> and <i>Fortunella</i> are included as root stock.
Coconut	<i>Cocos</i>	
Major aroids	<i>Colocasia</i> , <i>Xanthosoma</i>	Major aroids include taro, cocoyam, dasheen and tannia.
Carrot	<i>Daucus</i>	
Yams	<i>Dioscorea</i>	
Finger Millet	<i>Eleusine</i>	
Strawberry	<i>Fragaria</i>	
Sunflower	<i>Helianthus</i>	
Barley	<i>Hordeum</i>	
Sweet Potato	<i>Ipomoea</i>	
Grass pea	<i>Lathyrus</i>	
Lentil	<i>Lens</i>	
Apple	<i>Malus</i>	
Cassava	<i>Manihot</i>	<i>Manihot esculenta</i> only.
Banana / Plantain	<i>Musa</i>	Except <i>Musa textilis</i> .
Rice	<i>Oryza</i>	
Pearl Millet	<i>Pennisetum</i>	
Beans	<i>Phaseolus</i>	Except <i>Phaseolus polyanthus</i> .
Pea	<i>Pisum</i>	
Rye	<i>Secale</i>	
Potato	<i>Solanum</i>	Section <i>tuberosa</i> included, except <i>Solanum phureja</i> .
Eggplant	<i>Solanum</i>	Section <i>melongena</i> included.
Sorghum	<i>Sorghum</i>	
Triticale	<i>Triticosecale</i>	

Wheat	<i>Triticum</i> et al.	Including <i>Agropyron</i> , <i>Elymus</i> , and <i>Secale</i> .
Faba Bean / Vetch	<i>Vicia</i>	
Cowpea et al.	<i>Vigna</i>	
Maize	<i>Zea</i>	Excluding <i>Zea perennis</i> , <i>Zea diploperennis</i> , and <i>Zea luxurians</i> .

FORAGES

Genera	Species
LEGUME FORAGES	
<i>Astragalus</i>	<i>chinensis</i> , <i>cicer</i> , <i>arenarius</i>
<i>Canavalia</i>	<i>ensifformis</i>
<i>Coronilla</i>	<i>varia</i>
<i>Hedysarum</i>	<i>coronarium</i>
<i>Lathyrus</i>	<i>cicera</i> , <i>ciliolatus</i> , <i>hirsutus</i> , <i>ochrus</i> , <i>odoratus</i> , <i>sativus</i>
<i>Lespedeza</i>	<i>cuneata</i> , <i>striata</i> , <i>stipulacea</i>
<i>Lotus</i>	<i>corniculatus</i> , <i>subbiflorus</i> , <i>uliginosus</i>
<i>Lupinus</i>	<i>albus</i> , <i>angustifolius</i> , <i>luteus</i>
<i>Medicago</i>	<i>arborea</i> , <i>falcata</i> , <i>sativa</i> , <i>scutellata</i> , <i>rigidula</i> , <i>truncatula</i>
<i>Melilotus</i>	<i>albus</i> , <i>officinalis</i>
<i>Onobrychis</i>	<i>viciifolia</i>
<i>Ornithopus</i>	<i>sativus</i>
<i>Prosopis</i>	<i>affinis</i> , <i>alba</i> , <i>chilensis</i> , <i>nigra</i> , <i>pallida</i>
<i>Pueraria</i>	<i>phaseoloides</i>
<i>Trifolium</i>	<i>alexandrinum</i> , <i>alpestre</i> , <i>ambiguum</i> , <i>angustifolium</i> , <i>arvense</i> , <i>agrocicerum</i> , <i>hybridum</i> , <i>incarnatum</i> , <i>pratense</i> , <i>repens</i> , <i>resupinatum</i> , <i>rueppellianum</i> , <i>semipilosum</i> , <i>subterraneum</i> , <i>vesiculosum</i>
GRASS FORAGES	
<i>Andropogon</i>	<i>gayanus</i>
<i>Agropyron</i>	<i>cristatum</i> , <i>desertorum</i>
<i>Agrostis</i>	<i>stolonifera</i> , <i>tenuis</i>
<i>Alopecurus</i>	<i>pratensis</i>
<i>Arrhenatherum</i>	<i>elatius</i>
<i>Dactylis</i>	<i>glomerata</i>
<i>Festuca</i>	<i>arundinacea</i> , <i>gigantea</i> , <i>heterophylla</i> , <i>ovina</i> , <i>pratensis</i> , <i>rubra</i>
<i>Lolium</i>	<i>hybridum</i> , <i>multiflorum</i> , <i>perenne</i> , <i>rigidum</i> , <i>temulentum</i>
<i>Phalaris</i>	<i>aquatica</i> , <i>arundinacea</i>
<i>Phleum</i>	<i>pratense</i>
<i>Poa</i>	<i>alpina</i> , <i>annua</i> , <i>pratensis</i>
<i>Tripsacum</i>	<i>laxum</i>

OTHER FORAGES

<i>Atriplex</i>	<i>halimus, nummularia</i>
<i>Salsola</i>	<i>vermiculata</i>

ANNEX II

Part 1

ARBITRATION

Article 1

The claimant party shall notify the Secretary that the parties to the dispute are referring it to arbitration pursuant to Article 22. The notification shall state the subject-matter of arbitration and include, in particular, the articles of this Treaty, the interpretation or application of which are at issue. If the parties to the dispute do not agree on the subject matter of the dispute before the President of the tribunal is designated, the arbitral tribunal shall determine the subject matter. The Secretary shall forward the information thus received to all Contracting Parties to this Treaty.

Article 2

1. In disputes between two parties to the dispute, the arbitral tribunal shall consist of three members. Each of the parties to the dispute shall appoint an arbitrator and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator who shall be the President of the tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties to the dispute, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.
2. In disputes between more than two Contracting Parties, parties to the dispute with the same interest shall appoint one arbitrator jointly by agreement.
3. Any vacancy shall be filled in the manner prescribed for the initial appointment.

Article 3

1. If the President of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Director-General of FAO shall, at the request of a party to the dispute, designate the President within a further two-month period.
2. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of receipt of the request, the other party may inform the Director-General of FAO who shall make the designation within a further two-month period.

Article 4

The arbitral tribunal shall render its decisions in accordance with the provisions of this Treaty and international law.

Article 5

Unless the parties to the dispute otherwise agree, the arbitral tribunal shall determine its own rules of procedure.

Article 6

The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties to the dispute, recommend essential interim measures of protection.

Article 7

The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular, using all means at their disposal, shall:

- a) Provide it with all relevant documents, information and facilities; and
- b) Enable it, when necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

Article 8

The parties to the dispute and the arbitrators are under an obligation to protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.

Article 9

Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the costs of the tribunal shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its costs, and shall furnish a final statement thereof to the parties to the dispute.

Article 10

Any Contracting Party that has an interest of a legal nature in the subject-matter of the dispute which may be affected by the decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

Article 11

The tribunal may hear and determine counterclaims arising directly out of the subject-matter of the dispute.

Article 12

Decisions both on procedure and substance of the arbitral tribunal shall be taken by a majority vote of its members.

Article 13

If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to make its award. Absence of a party to the dispute or a failure of a party to the dispute to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings. Before rendering its final decision, the arbitral tribunal must satisfy itself that the claim is well founded in fact and law.

Article 14

The tribunal shall render its final decision within five months of the date on which it is fully constituted unless it finds it necessary to extend the time-limit for a period which should not exceed five more months.

Article 15

The final decision of the arbitral tribunal shall be confined to the subject-matter of the dispute and shall state the reasons on which it is based. It shall contain the names of the members who have participated and the date of the final decision. Any member of the tribunal may attach a separate or dissenting opinion to the final decision.

Article 16

The award shall be binding on the parties to the dispute. It shall be without appeal unless the parties to the dispute have agreed in advance to an appellate procedure.

Article 17

Any controversy which may arise between the parties to the dispute as regards the interpretation or manner of implementation of the final decision may be submitted by either party to the dispute for decision to the arbitral tribunal which rendered it.

Part 2
CONCILIATION

Article 1

A conciliation commission shall be created upon the request of one of the parties to the dispute. The commission shall, unless the parties to the dispute otherwise agree, be composed of five members, two appointed by each party concerned and a President chosen jointly by those members.

Article 2

In disputes between more than two Contracting Parties, parties to the dispute with the same interest shall appoint their members of the commission jointly by agreement. Where two or more parties to the dispute have separate interests or there is a disagreement as to whether they are of the same interest, they shall appoint their members separately.

Article 3

If any appointments by the parties to the dispute are not made within two months of the date of the request to create a conciliation commission, the Director-General of FAO shall, if asked to do so by the party to the dispute that made the request, make those appointments within a further two-month period.

Article 4

If a President of the conciliation commission has not been chosen within two months of the last of the members of the commission being appointed, the Director-General of FAO shall, if asked to do so by a party to the dispute, designate a President within a further two-month period.

Article 5

The conciliation commission shall take its decisions by majority vote of its members. It shall, unless the parties to the dispute otherwise agree, determine its own procedure. It shall render a proposal for resolution of the dispute, which the parties shall consider in good faith.

Article 6

A disagreement as to whether the conciliation commission has competence shall be decided by the commission.